

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINĂ — JURISPRUDENȚĂ — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICĂ — FINANȚE

Director: N. C. SCHINA,

Președinte la Curtea de Apel București

Secretar: VIRGIL ANGHIELOVICI

Doctor în drept de la Paris, magistrat

ABONAMENTUL

Pe an, în România 100 lei
6 luni 50 »
3 luni 25 »

APARE ODATA PE SAPTAMANA
sub direcțiunea unui comitet

Abonamentele se plătesc totdeauna înainte

Redacția & Administrația
București, CALEA RAHOVEI, 5
Lângă Palatul Justiției
— TELEFON 13/29 —

SUMAR

— *Un echivoc juridic*, de d-l avocat Ștefan Scriban;
— *Scopul și obiectul în Societățile comerciale*, de d-l avocat D.-r. E. Siefert;
— *Greva dela justiție*, de St. L. On.;
— *Expunere de motive și Ante-proiectul pentru îmbunătățirea soartei magistraților și funcționarilor judecătorești întocmit de Comisia Avocaților Baroului de Prahova*: Hugo Friedman, Nic. Părvulescu și Ion Verzea;

JURISPRUDENȚĂ:

— Curtea de Casație s. I: *Soc. pentru furnituri militare cu Paulina Florian*: (Cerere de expulzare.—Natură urgentă.—Competența Președintelui Trib. pe cale de ordonanță.—Art. 66 bis pr. civilă), cu o Notă de M. A.;
— Casație I: *Bercu Triester cu George Marin* (Ordonanță preșidențială.—Apel.—Dacă președintele care a dat ordonanța, atacată cu apel, poate face parte din complectul Trib. sau Curții care statuiască? Interpretarea art. 1420 și 1021 c. civ.), cu o Notă de d-l Avocat M. Apostoleanu;
— Trib. Romanai s. I: *Ion Florescu ș. a. ex Maria Hristescu* (Este inadmisibil apelul părții contra încheerii de admitere în principiu, prin care s'a încuviințat cererea de ieșire din indiviziune și s'a recunoscut părților calitățile de moștenitori, acest apel urmând a se face deodată cu atacarea hotărârei asupra fondului);
— Judecătoria Ocol. Zătreni-Văleca: *Petre Iovan cu Catalina I. Barbu și alții* (Cute comună.—Drept de trecere.—Servitute.—Oprirea unui coproprietar de a mai trece prin Curtea Comună.—Abuz de proprietate.—Acțiune de turburare de posesie); cu o Notă.

Rezumatel jurisprudenței Curților de apel și Casație

— *Apel I*: Adăugire de nume la cel patronimic.—Atingerea reputației familiei al căreia nume a fost adăugat.—Chestiune de apreciere.—Art. 8 din legea asupra numelui dela 18 Martie 1895).
— *Apel II*: Contract de locațiune (închiriere).—Fortă majoră.—Mobilizarea locatarului.—Neasimilarea cu cazul de forță majoră.—Rechiziționarea totală a imobilului închiriat.—Culpa locatarului.—Nedesființarea contractului.—Art. 1423 și 1439 cod. civil.
— *Apel III*: Filiațiune.—Copil natural.—Dovadă.—Act de naștere.—Nevalabilitatea lui.—Recunoașterea prin actul de căsătorie al copilului natural.—Dreptul acestuia la succesiunea mamei sale.—Art. 292—303, 308, 677.
— *Apel IV*: Pensiuine.—Cerere de regulare la pensiuine. Cumul.—Funcționar în activitate de serviciu.—Apel.—Respingerea lui.—Art. 46 și 23 din legea pensiunilor și art. 99 din regulament. legel.
— *Casație s. unite*: Apel.—Competință.—Dacă Trib. este bine constituit dintr'un judecător și supleant când judecă apelurile contra cârților de judecată? Soluție afirmativă.—Art. 108 l. j. o.; art. 10 și 20 din l. org. jud. din 1918.
— *Casație I*: Act de paupertate.—Anularea lui.—Elementele din cari instanțele de fond își pot forma convingerea contrară.—Sentința prezentată de adversar.—Acte invocate de partea fără mijloace.—Nesocotirea lor.—Violarăa dreptului de apărare. Casare.
— *Casație II*: 1. Infrațiuni comise la codul silvic.—Dreptul agenților silvicei și avocaților Statului de a susține nu numai acțiunea de despăgubiri civile dar și pe cea publică.—Art. 85 c silvic și art. 405 și urm. pr. penală.
2. Casație.—Opoziție penală.—Inadmisibilitate.
— *Casație III*: Legea burselor.—Camera arbitrală.—Pronunțarea hotărârei în termen de 48 ore.—De când începe a curge. Semnarea tardivă a unor judecători, în ce caz ar putea atrage nulitatea hotărârei? — Art. 53 legea burselor.

Un echivoc juridic

Procedura civilă, prin art. 160 și 323, lămu-rește că în contra încuviințărilor sau hotărârilor premergătoare nu se poate face apel decât odată cu fondul și că ele n'au putere de lucru judecat. Din contra, judecătorii sunt legați de acele încheeri premergătoare care fără a deslega în totul cauza, prepară deslegarea ei.

Din aceste două texte rezultă că în contra hotărârilor premergătoare și interlocutorii nu se poate face apel separat: ele nu pot fi atacate decât odată cu fondul.

A doua regulă e că au putere de lucru judecat, că nu se poate reveni decât asupra hotărârilor ce nu sunt interlocutorii. Deci avem și astăzi atari hotărâri *qui vim definitivae habent*. Aceste hotărâri interlocutorii prejudică în mod ipotetic fondul (Boitard, ed. II, No. 240). Așa cel puțin rezultă din menționatele texte, căci expunerea de motive la art. 160 arată numai că judecata nu e legată de jurământul supletoriu; iar la art. 323 spune că toate hotărârile date înainte de fond, fie ele pregătitoare sau interlocutorii, le-a numit premergătoare. Numai în Senat d. P. Missir a voit să precizeze ceva, dând un exemplu, și cerând să se suprimă cuvintele «afară de ceiace se zice pentru jurământul dat de o parte altele», lucru ce s'a admis, pentru a da naștere la o nouă controversă ce iese din cadrul acestui articol.

Prin urmare, în dreptul nostru, avem încheeri, jurnale sau hotărâri date înainte de fond și asupra cărora nu se poate reveni. Or cum le-am numi, premergătoare sau interlocutorii, ele există, așa că părerea lui Tocilescu (III, p. 272) care nu le admite, poate fi bună pentru vechea procedură, nu pentru cea actuală.

Care sunt acele încheeri asupra cărora nu se poate reveni? E greu de spus și nici nu se poate da o regulă generală, căci, cum observă d. Alexandresco (VII, p. 293, no. 1), textul art

160. nu e tocmai clar, «de oarece el permite judecătorului de a reveni asupra încuviințării premergătoare care nu pregătesc deslegarea pricinii și, în realitate, toate încuviințările pregătitoare sau premergătoare pregătesc, întrucâtva, deslegarea ei».

Ținem însă să observăm că aplicarea art. 160 și 323 pr. civ. dă naștere la dificultăți însemnate în materie de împărțeală. Prin decizia No. 904/91, Suprema curte (Cas. I. *Curierul Judiciar*, No. 29/912) a pus principiul că hotărârea sau jurnalul de admitere în principiu poate fi apelat separat și că hotărând așa, nu se violează art. 323 pr. civ., căci aceasta e adevărata hotărâre de fond.

Menționata decizie e importantă pentru că aplică tribunalelor o regulă ce o face comună și judecătorilor de ocoale. Deci hotărârea de admitere în principiu n'ar fi o încheiere premergătoare, ci o hotărâre de fond. Cu toate acestea chestiunea fiind controversată, când s'a modificat legea judecătorilor de ocoale, d. Toma Stelian, autorul legii, a spus lămurit că pentru a preîntâmpina dificultățile la care și în *afacerile de competența judecătorilor de ocoale* ar da naștere distincțiunea între hotărârile preparatorii și cele interlocutorii cu privire la căile de atac, a grupat toate hotărârile ce pot interveni într-o instanță angajată... în două categorii, și că o aplicațiune importantă a acestui principiu va avea loc în instanțele de eșire din indiviziune. «Hotărârea prin care se admite în principiu o asemenea eșire din indiviziune nu se va mai putea ataca deosebit...» (V. exp. de motive).

Din această premiză au eșit art. 91 și 94 din actuala lege pentru jud. oc., față de care Casația, în secțiuni-unite (No. 11/912. *Curierul Judiciar* No. 83/912) și de atunci constant până azi (Cas. I, No. 39/919. «*Tribuna Juridică*» No. 21—22/919), admite că încheerile sau cărțile de judecată când pronunță admiterea în principiu, pot fi atacate separat, căci dorința legiuitorului din 1908, exprimată în expunerea de motive, n'a trecut în art. 94 l. jud. oc. și o atare dispozițiune trebuie să fie prevăzută expres, pentru că e o excepțiune la regula că hotărârile de fond sunt susceptibile de apel.

Pe această cale Suprema curte a mers mai departe și a decis că dacă ai apelat numai hotărârea de tragerea loturilor, numai poți apela hotărârea de admitere în principiu, deși s'a dat în lipsă, nu s'a comunicat și ai fi în termen s'o atacă (Cas. I, No. 245/914. *Jurisprudența Română* No. 23/914), astfel că chestiunea calității unuia din coîmpărțitori numai poate fi pusă cu ocaziunea apelului făcut contra cărții de judecată a tragerii loturilor la sorți.

La acțiunile în împărțeală fondul afacerii se consideră tot ce trebuie stabilit pentru admiterea în principiu. Procedura civilă mai cunoaște astfel de admiteri în principiu la intervenție (art. 251). Cu toate acestea tot fond e și operațiunea tragerii loturilor, pentru că și acolo pot veni în discuțiune diferite chestiuni în afară de cadrul procedurii civile. Cum însă legiuitorul s'a exprimat categoric în expunerea de motive, referindu-se expres la acțiunea în împărțeală; când a considerat ca o încheiere hotărârea de admitere în principiu; când, în Parlament articolul s'a votat fără modificări, primindu-se soluțiunea guvernului; când s'a privit procedura împărțelii ca un tot și s'a arătat motivul pentru care s'a admis această soluțiune, nu putem zice că textul art. 91 și 94 nu e clar. Art. 91 spune lămurit că hotărârile prin care se statuează, în *cursul procesului, asupra mijloacelor de apărare*, se numesc încheeri.

Dacă *fondul afacerii* e numai ce s'a hotărât la admiterea în principiu, un atare fond nu se poate executa, căci scopul acțiunii în împărțeală e tocmai determinarea loturilor; deci aici ne aflăm dinaintea unui tot indivizibil, a unei instanțe ce nu o putem scindă și de aceea nu putem lua ca fond numai o fază a procesului. Legiuitorul a lămurit că tot ce se judecă până la terminarea procesului se dă sub formă de încheeri. Chestiunea calității, a masei de împărțit, a raportului, a rezervei, etc., nu intră în cadrul mijloacelor de apărare în *cursul procesului*? Prin urmare, legiuitorul s'a exprimat lămurit în art. 91 și dacă totuși ar fi îndoială, expunerea de motive e categorică. Oare textele derogatorii dela dreptul comun nu sunt susceptibile de interpretare? Când art. 91 ne vorbește despre *mijloace de apărare* alături de procedurile pregătitoare, se referă, necontestat, la chestiunile de fond.

Cu toată autoritatea atâtor decizii, deși putem privi soluțiunea Supremei curți ca definitivă, totuși ni se pare că art. 91 și 94 sunt destul de lămurite spre a inclina spre părerea că admiterea în principiu la judecătorii de ocoale se dă sub formă de încheiere și că nu poate fi apelată decât odată cu fondul, adică cu cartea de judecată ce intervine când se trag loturile.

Se poate întâmpla ca nici să nu fie nevoie de două hotărâri, cum ar fi dacă părțile s'ar recunoaște calitatea, masa de împărțit și ar urma numai să se tragă loturile. Tot așa ar fi dacă s'ar recunoaște totul, dar s'ar invoca prescripția. Judecătorul ar îngloba, sub formă de considerante, admiterea în principiu, admiterea sau respingerea prescripției, iar în dispozitiv ar atribui numai loturile.

Fiindcă legiuitorul în art. art. 91 vorbește de

cursul procesului, socotim că el s'a exprimat expres și că soluțiunea admisă de noi e cea dreaptă, fără a ne ocupa de imensele ei avantagii.

Soluțiunea opusă merge în contra scopului manifest al legiuitorului, denaturează sensul art. 91 și 94 și face din un proces, două.

Da, e necontestat că textele derogatorii dela dreptul comun trebuiesc interpretate restrictiv; dar chiar admitând că art. 91 e obscur, expunerea de motive îi lămurește decisiv sensul. Deci totul se reduce la un echivoc: Suprema curte consideră ca hotărâre de fond cea de admitere în principiu, pe când legiuitorul cea care curmă definitiv procesul. Și atunci ne întrebăm: care e fondul la o împărțea? Necontestat fixarea loturilor, căci aceasta urmăresc părțile și în acest sens s'a luat cuvântul de *fond*. Cu un atare înțeles, fondul afaceri e cuprins numai în hotărârea ce pune capăt instanței.

Dorohoi, 21 August 1919.

ȘTEFAN SCRIBAN.

Avocat

Scopul și obiectul în soc. comerciale

Acest articol mi-a fost sugerat de o discuție ce a avut loc cu ocazia constituirii unei societăți pe acțiuni. În statutele acelei societăți era un articol relativ la „scopul” și altul relativ la „obiectul” ei.

Atunci unul din D-nii membri asistenți, un distins profesor universitar, a cerut să se contopească ambele articole într'unul singur, relativ la obiectul societății, de oarece „scopul” și „obiectul” sunt una și aceeași noțiune. Nu aș putea să afirm categoric (neavând la îndemână acele statute) dar, după cât mi aduc aminte, în fapt observația era justă, căci în ambele articole se trata tot de obiectul societății. Însă socotesc că, în drept, noțiunea de scop al unei societăți este diferită de aceea a obiectului ei.

Într'adevăr, independent chiar de noțiunile juridice, cuvântul „scop” nu poate fi confundat cu acela de „obiect”. Primul ne arată ceea ce se urmărește, ținta către care se tinde, al doilea ne indică cu ce se ocupă sau mijloacele ce se întrebuințează pentru atingerea scopului. Transpunând acestea la societăți vom spune că, «scopul» societății este ținta către care tindem prin înființarea acelei societăți, iar „obiectul” îl vor constitui mijloacele ce am ales pentru atingerea scopului.

Pentru susținerea observațiunei se invoacă și art. 89 c. com. care nu se ocupă de scopul și obiectul societăților, ci numai de „obiect”.

Observația este justă, însă aceasta nu înseamnă că legiuitorul a confundat „scopul” cu „obiectul”. Legea se ocupă numai de al doilea, de oarece primul este presupus, căci de obicei este câștigul, profitul.

După însăși definițiunea legii (art. 77 c. com.) societățile comerciale au drept obiect unul sau mai multe fapte de comerț și atunci scopul societății va fi însăși scopul ce se urmărește prin acele fapte de comerț, cu deosebire că în loc de a fi urmărit de un singur individ, va fi urmărit de o colectivitate constituită sub formă de societate.

Diferența între ambele noțiuni apare în mod vădit la societățile de binefacere, de ex. o societate de întreprinderi de spectacole publice, din profiturile cărora se vor constitui atâtea burse pentru studenți săraci. „Scopul” societății este constituirea acelor burse, pe când „obiectul” ei este întreprinderea de spectacole publice. În statutele unor asemenea societăți se face totdeauna distincție între cele două noțiuni, chiar dacă nu se întrebuințează în totdeauna termenii de: scop și obiect. Aci scopul este exprimat pentru că se deosebesc de cel obișnuit, presupus.

Codul civil vorbește chiar de scopul societăților, în art. 1491, unde ne spune că „societatea este un contract prin care două sau mai multe persoane se învoiesc să pună ceva în comun, cu scop de a împărți foloasele ce ar putea deriva.”

Socotesc că mai exact ar fi fost dacă legiuitorul ar fi spus „cu scop de a realiza foloase”, căci împărțirea acelor foloase constituie una din condițiile contractului de societate, condiție prevăzută de altfel în art. următor 1492.

În orice caz, din aceste două articole vedem că legiuitorul a făcut deosebire între „scopul societății”, despre care tratează art. 1491 și „obiectul societății”, despre care tratează în art. următor.

De altă parte, este constant că dispozițiunile codului civil relativ la societăți se aplică în comerț, afară de cele cari ar fi contrare dispozițiilor codului comercial. Or, am văzut că nu este nici o dispoziție în acest cod care să ne permită să credem că în comerț legea a voit să confunde cele două idei.

Așa în cât trebuie admis, în conformitate cu logica și cu textul legii, că „scopul” societăților comerciale este o noțiune diferită de aceea a „obiectului”, primul indicându-ne la ce se tinde prin constituirea societății, iar al doilea ne arată mijloacele pe cari societarii le-au ales pentru realizarea scopului lor.

București, Noembrie 1919

Dr. E. SIEFERT.

Avocat.

Greva dela Justiție

Această deosebită și unică grevă, în țară la noi, chiar în sanctuarul dreptății, a încetat. Cursul justiției întrerupt pentru câțeva vreme, a fost iarăși reluat. Întrebarea ce trebuie să și o pună oricine este: dacă această grevă a eșuat ca scop final, sau nu, și în acest din urmă caz, dacă greva e terminată ori numai suspendată?

Chiar dela început trebuie să răspundem că greva este suspendată, până ce făgăduiele date—atât de Barou, cât și de Parlamentari—vor fi îndeplinite. Timpul suspensiunii nu s'a decis încă, rămânând a se stabili în mod posterior. Poate ar fi fost mai chibzuit dacă, acest interval de așteptare era determinat, în mod precis, la o dată fixă, înăuntrul căreia activitatea și stăruințele celor ce și-au luat însărcinarea, să se desfășoare cât mai grabnic, fără păsuire, căci altfel vom face ca timpul acesta de tergiversare să atârne de activitatea desfășurată și cauza grevei ar trece în domeniul uitărei, și cu timpul în acel al fanteziei sau capriciul câtorva prelinși ambițioși.

Fiindcă scopul grevei este realizarea câtorva revendicări, care nu tind decât în parte la sporiri bugetare, dânsul este cât se poate de îndreptățit și merită toată atenția celor în drept, dela care nu se cere altceva decât mai mult spirit de dreptate, adevăr și bună voință!...

În ce privește micile sporiri bugetare, ce vor trebui suportate, prin acordare de asimilări cu grade din magistratură și termene de gradație, ele se vor acoperi imediat printr-o modificare a actualei legi de timbru și înregistrare, care, nu mai corespunde timpului și vântului de egalitate și democratism ce a început să bată din toate unghiurile lumii. Va trebui să se pună o taxă proporțională de 3% pentru orice acțiune, opoziție, apel, recurs pornit în justiție, indiferent de sumă, și de persoane; să nu mai fie nici o acțiune civilă scutită de timbru, chiar sub suma de 300 lei, idem cu consolidările petrolifere, etc.

Cu acest mijloc bugetul statului n'ar suporta o centimă îngreuiare, și cerințele acestor umili și nenorociți sclavi ai condeiului s'ar satisface, fără multă trudă și socoteli.

În același timp, salariile magistraților s'ar putea ameliora, prin fixarea unei taxe similare ca aceia găsite de noi în justiția rusească din Basarabia, numită «taxă pentru judecată» înființată pe rațiunea că cine are nevoie și apelează la dreptate, trebuie să o plătească.

În această direcție ar fi multe de invocat și născocit, dacă politicienii ar voi să-și pună nițel creierul la muncă pentru binele obștesc, și nu s'ar mulțumi să răspundă prin cuvintele ajunse stereotipe că: *bugetul statului nu permite!*...

Să sperăm că odată cu regenerarea României noi, vom avea și noi oameni la cârma și conducerea Statului român, cu mai multă dragoste de binele celor mici care suferă în tăcere și așteaptă o rază de speranță și ajutor pentru ei și familiile lor!...

5 Decembrie, 1919.

ȘT. L. ON.

Expunerea de motive

și ante-proiectul pentru îmbunătățirea soartei magistraților și funcționarilor judecătorești, întocmit de o comisiune de avocați a Baroului din Prahova.

Publicăm în extenso atât expunerea de motive, cât și ante-proiectul întocmit de D-nii avocați *Hugo Friedman*, *Nicolae Părvulescu* și *Ion Verzea*, pentru procurarea veniturilor necesare de a se putea îmbunătăți soarta magistraților și funcționarilor judecătorești. Acest ante-proiect merită o deosebită atențiune, atât ca parte practică, cât și ca un început de

realizare a unor cereri îndreptățite. Sperăm că D. ministru de justiție și l-ar putea însuși și transforma cât de curând în proiect de lege, iar actualele Camere, în lege.

Domnule Decan,

Greva funcționarilor judecătorești din întreaga țară, urmată după eforturile lor zadarnice timp de 20 ani de a obține îmbunătățirea situației materiale și morale, a pus din nou în discuție chestiunea organizării și funcționării întregului aparat judecătorec.

Corpul avocaților din Prahova, întrunit în adunare generală, în ședințele dela 24 Noembrie și 1 Decembrie 1919 st. n., în urma propunerii D-lui *Hugo Friedman*, avocat, a însărcinat o comisiune compusă din subsemași ca să alcătuiască un memoriu cu arătarea de unde s'ar putea procura veniturile necesare unei bune reorganizări a justiției și o dreaptă remunerație celor însărcinați de a o reprezenta, magistrați și subalterni.

În adevăr, dacă dreptatea doleanțelor funcționarilor judecătorești, susținute de mai toate barourile din țară și în mod indirect de magistratură, a fost recunoscută de toată lumea, precum și de D-nii miniștri ai justiției care s'au succedat, este știut că aceste doleanțe nu au fost satisfăcute până în prezent, invocându-se totdeauna lipsa de fonduri.

Acei cari cunosc însă mersul și organizarea justiției, știu foarte bine că ea produce Statului venituri cari întrec cu mult cheltuelile înscrise în bugetul acestui departament.

Astfel, după evaluările bugetare pe 1913—1914 dintr'un buget care însuma la cheltueli lei 536 307.072, Statul nu cheltuia decât 11.400.511 lei pentru departamentul justiției. Taxele de timbru și înregistrare, cari nu pot fi socotite decât ca venituri ale justiției, aduceau un venit anual de 34.000.000, iar veniturile proprii ale departamentului justiției erau de 2.219.000 lei, ceea ce înseamnă la un loc lei 36.219.000.

Această socoteală în care nu intrau și amenzile pronunțate de justiție, face dovada că fiscul și-a făcut un izvor de câștig din taxele încasate pe seama distribuiri dreptății, căci veniturile întreceau în acel an cheltuelile cu suma de lei 24.818.489.

Distribuția justiției fiind o funcționare primordială a Statului, ar trebui în principiu să fie gratuită. Dacă nevoile de azi însă nu permit realizarea acestui postulat, nu e mai puțin adevărat că Statul are obligația de a întrebuința veniturile justiției în mod exclusiv pentru buna ei organizare și funcționare.

Nenorocirea acestui principiu a mers atât de departe încât, în anul acesta, sub imperiul decretelor-legi, s'a decretat înființarea pe spinarea justițiabililor a unui așa numit timbru statistic, menit să acopere cheltuelile unui serviciu destul de complex dela ministerul de domenii.

Iar acum se proiectează sporirea, tot pe spinarea justițiabililor, a taxelor de timbru și înregistrare spre a alimenta nevoile tot ale altor departamente decât al justiției.

Nu știm cărui factor se datorește faptul că numai pentru organizarea justiției nu s'a gândit nimeni să utilizeze veniturile acestui departament și la nevoie să creeze venituri noi, când alte departamente au știut să-și creeze venituri pe spinarea distribuiri justiției.

Deși în ultimul timp s'au perindat la ministerul justiției doi înalți magistrați, cari cunoșteau destul de bine situația precară a colegilor lor de toate treptele și a funcționarilor judecătorești, totuși este surprinzător că până în prezent situația a rămas aceeași.

Toată lumea cunoaște mizeria în care se sbat cei mai

mulți dintre magistrați, fără a mai vorbi de funcționarii judecătorești și aceasta datează de la 1908 încoace, când s'a proclamat democratizarea magistraturii, care până atunci era apanajul celor cu stare.

Președintele de tribunal plătit cât un locotenent, iar judecătorul cât un sublocotenent, fără a avea avantajele de cari se bucură militarii, au ajuns astăzi, chiar necăsătoriți, să nu mai poată face față nevoilor unei vieți modeste.

Revistele de drept sunt pline de ani de zile de articole scrise de consilieri de Curți și de magistrați inferiori prin care se semnalează această stare deplorabilă. Elementele cele mai bune ezită adesea de a intra în magistratură sau o părăsesc din cauza situației materiale precare în care se găsesc sau s'ar găsi.

Funcționarii din grefe și arhive a ajuns să transforme birourile în oficii de asistență publică, de oarece nefiind reținuți de demnitatea magistraturii și neavând posibilitatea de a trăi din salariile lor, sunt nevoiți a trăi din bacșiguri.

Este inutil a descrie mai mult această situație prea cunoscută de toți, nu este însă inutil de a insista asupra demoralizării în care a ajuns întreg aparatul judecătoresc din această cauză.

Să sperăm de asemenea că sistemul avansărilor nesocotite și mai ales nemeritate va înceta, cât de curând printr-o reformă mai chibzuită a legilor de organizare judecătorească.

Până atunci credem însă că se poate face cel puțin ceva practic, direct, pentru realizarea cererilor formulate de funcționarii judecătorești cu ocazia grevei lor și indirect pentru magistrați, căci nu trebuie să uităm că doleanțele exprimate de acești funcționari ai justiției sunt comune și magistraților, care numai din cauza majestății funcțiunii lor sociale nu și-au putut formula revendicările alături de acești funcționari.

Dacă ministerul de justiție a recunoscut legitimitatea acestor doleanțe și a obiectat că numai lipsa de fonduri împiedică realizarea lor, atunci credem că soluția problemei nu mai poate întârzia, de oarece propunerea ce avem onoare a prezenta rezolvă această chestiune.

În adevăr, astăzi este un fapt constatat și știut de toată lumea că aproape toate serviciile ce se fac publicului în grefe și arhive de către funcționarii judecătorești, deși legalmente gratuite, însă în practică publicul le plătește.

Obiceiul oriental al bacșigului perpetuat din vechime, faptul că numărul funcționarilor este insuficient, lipsa de selecțiune a acestor funcționari, precum și urgența pe care de cele mai multe ori justițiabilii o au de a-și termina afacerile lor, iată atâtea cauze cari au consacrat în practică un sistem reprobabil și compromițător instituțiunii justiției.

Dacă dar publicul s'a deprins să plătească lucrările de cari are nevoie, nimic mai simplu decât a da un caracter legal acestor plăți, făcând din ele un venit al justiției, destinat exclusiv îmbunătățirii situațiunii materiale al întregului aparat judecătoresc.

Acesta este în esență sa principiul pe baza căruia am alcătuit alăturatul ante-proiect-memoriu.

Am stabilit prin el, pentru toate lucrările ce se fac în cancelăriile judecătorești, taxe de lucru legale mult mai mici decât bacșigurile ce sunt în uz astăzi și am interzis prin sancțiuni eficace, caracterizându-le drept luare de mită, orice percepere de sume de bani peste cele prevăzute.

Credem că toate aceste taxe de lucru vor alcătui un fond suficient pentru ca ministerul justiției să nu mai

poată obiecta lipsa de fonduri pentru îmbunătățirea situațiunii materiale a magistraților și funcționarilor săi, iar publicul se va simți ușurat, căci va plăti taxe de de lucru legale mult mici decât cele uzuale la care este supus astăzi, știind de mai înainte cât îl va costa fiecare lucrare sau proces și în plus va fi scutit și de obiceiul bacșigului care e umilitor și pentru cine primește și chiar pentru cine dă.

Prezentându-vă acest anteproiect, vă rugăm, Domnule Decan, să binevoiți ca, după ce va fi dezbătut de acest barou, să dispuneți imprimarea lui pentru a fi înaintat tuturor barourilor din țară, instanțelor judecătorești, parlamentului și ministerului de justiție, în vederea realizării lui.

HUGO FRIEDMAN, avocat; NICOLAE PARVULESCU, avocat; IOAN VERZEA, fost judecător, avocat.

Ploiești, 2 Decembrie 1919.

Art. 1. — Pentru acoperirea cheltuelilor necesitate de administrația justiției, ministerul de justiție este autorizat a percepe taxele prevăzute în prezenta lege. Aceste taxe, socotite ca taxe de lucru, se vor percepe prin aplicare de timbre mobile speciale, numite *timbre judecătorești*, cari se vor emite de ministerul de justiție și se vor desface prin debitanții regiei, după aceleași norme ca și timbrele fiscale.

Art. 2. — Toate lucrările necesitate de operațiunile contencioase și grațioase în grefe și arhive la toate instanțele judecătorești sunt servicii legalmente obligatorii și este oprit funcționarii de orice grad sau categorie a percepe direct sau indirect orice fel de remunerații pentru executarea sau grăbirea lor, în afară de taxele de lucru prevăzute în această lege și percepute prin timbrele emise conform art. 1.

Funcționarii judecătorești cari se vor abate dela dispoziția acestui articol vor fi pasibili, în afară de dispozițiunile art. 144 cod. penal, și de următoarele pedepse disciplinare:

Pentru prima abatere pedepsa avertismentului înscris, pronunțată de șeful direct al serviciului, judecător de ocol, președinte de tribunal sau Curte, sau înlocuitorii lor.

Pentru a doua abatere, eliminarea dela avansare pe timp de trei ani, pronunțată de Ministerul justiției, în urma raportului obligator al șefului de serviciu respectiv.

Pentru a treia abatere revocarea pentru totdeauna din funcțiune.

Art. 3. — Orice particular are dreptul să reclame toate sumele pretinse în mod ilegal de funcționarii Judecătorești. Șeful de serviciu în afară de sancțiunile din articolul precedent, stabilind exactitatea reclamației făcute, va ordona restituirea sumelor încasate ilegal, sau le va reține din primul salariu. Ordonanța sa va fi definitivă și executorie.

Art. 4. — *Timbrele judecătorești vor fi de: 1 leu, 2 lei, 3 lei, 5 lei, 10 lei, 20 lei, 30 lei, 50 lei, 100 și 200 lei.*

Art. 5. — Sunt supuse, în afară de taxa prevăzută de legea timbrului, la taxa timbrului judecătoresc, de 1 leu următoarele acte:

- a) citațiunile ce se fac în materie de consolidare petroliferă;
- b) acțiunile civile și comerciale, cererile de intervenție, chemări în garanție, reconvenționale, cererile de revizuire și contestațiile de ori ce natură introduse înaintea judecătorilor de ocoale în valoare de la 300—1000 lei inclusiv;
- c) cererile de transcriere în registru de mutațiuni imobiliare, în registru de foi dotale și în registru de acte de gaj, pentru acte până la valoarea de 10000 lei;
- d) toate cererile pentru autentificarea actelor de orice natură la judecătorii de ocoale;
- e) cererile de trimitere în posesie și de predarea legatelor de la 2000—10000 lei inclusiv;
- f) cererile de inscripțiuni și reînnoiri de ipoteci și privilegiu de la 2000—10000 lei inclusiv;
- g) cererile de constatarea etății, de rectificarea actelor de stare civilă, făcute la instanțele judecătorești de orice grad;
- h) cererile de donațiuni până la 5000 lei deosebit de taxa cererei de autentificare și cu exclusiunea acelor diferite des-

cendenților, ascendenților, statului, județelor, comunelor, instituțiilor de binefacere și de cultură.

i) cererile de înstrăinarea sau hipotecarea fondului dotat până la 5000 lei inclusiv ;

j) orice cerere de investire de tutelă, la judecătoriile de ocoale.

Art. 6. — *Sunt supuse taxei timbrului judecătoresc de 2 lei :*

a) acțiunile și toate cererile prevăzute la art. 5 aliniatul b de la valoarea de 1000 lei exclusiv — 1500 inclusiv ;

b) cererile de consolidare petroliferă, socotite pe fiecare parcelă ;

c) cererile de transcriere în registru special petrolifer.

d) cererile de trimitere în posesie și de predarea legatelor de la 10000 exclusiv — 20000 lei inclusiv ;

e) cererile de inscripțiuni și reînnoiri de ipotecă și privilegii de la 10000 exclusiv — 20000 inclusiv ;

f) cererile de adopțiuni.

g) actele de donațiuni de la 5000 exclusiv — 20000 lei inclusiv, deosebit de taxa cererei de autentificare, și cu exclusiunile prevăzute la art. 5 al. h. ;

h) cererile de înstrăinarea sau hipotecarea fondului dotat de la 5000 lei exclusiv — 20000 lei inclusiv.

i) cererile de eliberări de orice certificate și orice copii legalizate la judecătoriile de ocoale.

j) cererile pentru radierea sau modificarea de orice formă a firmelor comerciale în comunele rurale.

k) cererile de executarea actelor autentice la orice instanță până la 3000 lei inclusiv.

Art. 7. — *Sunt supuse taxei timbrului judecătoresc de 3 lei,*

a) toate reclamațiunile și plângerile adresate agenților forței publice sau direct instanțelor judecătorești pentru faptele prevăzute de art. 238—243, 294, 300, 322, 323, 327, 328, 330 c p.

b) cererile de pensii alimentare când sunt pornite de săteni muncitori de pământ, lucrători de orice fel la orașe, funcționari publici sau particulari cu un salariu bugetar până la 300 lei lunar, atât bărbați cât și femei ;

c) cererile pentru autorizațiuni maritale,

d) cereri pentru eliberări de orice certificate și orice copii legalizate la Tribunale și Curți.

e) cererile pentru radieri sau modificări de orice formă a firmelor comerciale în comunele urbane.

f) cererile de investirea actelor autentice cu formula executorie la judecătoriile de ocoale.

g) ori ce cerere în materie de tutelă, interdicție sau consiliul judiciar la tribunale și curți.

Art. 8. — *Sunt supuse taxei timbrului judecătoresc 5 lei.*

a) Acțiunile și toate cererile prevăzute la art. 5 al. b de la valoarea de 1500 exclusiv până la 5000 lei inclusiv intentate înaintea judecătoriilor de ocoale sau la tribunale ;

b) Cererile de divorț când sunt intentate de persoane, altele decât cele arătate la art. 7 al. b ;

c) Cereri de pensii alimentare când sunt intentate de persoane altele decât cele arătate la art. 7 al. b ;

d) Orice cereri de perimare la orice instanță ;

e) Cererile de înstreinare sau hipotecarea fondului dotat, cererile de trimitere în posesie și de predarea legatelor, cererile de inscripțiuni de ipotecă și privilegii, actele de donații, deosebit de taxa de cereri de autentificare și cu exclusiunile prevăzute la art. 5 al. h ; de la 2000—5000 lei inclusiv ;

f) Cererile de investirea actelor autentice cu formula executorie la tribunale ;

g) cererile de executarea actelor autentice la orice instanță de la 3000 lei exclusiv până la 10000 inclusiv.

h) cererile de transcrierea, publicarea și afișarea actelor societăților în nume colectiv și comandite simple cu capital social până la 20000 lei inclusiv.

i) Orice cerere de înscrierea firmelor comerciale în comunele rurale și urbane neresedintă de județ ;

j) Cererile prevăzute la art. 5 al. e de la 10000 lei exclusiv până la 30000 lei inclusiv ;

k) Apelurile civile și cambiale comerciale la Tribunale, când valoarea litigiului este până la 1500 lei inclusiv.

Art. 9. — *Sunt supuse taxei timbrului judecătoresc de 10 lei*

a) Acțiunile și toate cererile prevăzute la art. 5 al. b de la 5000 lei exclusiv până la 10000 lei inclusiv ;

b) Cererile și actele prevăzute la art. 8 al. c, de la valoarea de lei 5000 exclusiv până la 30000 lei inclusiv ;

c) Cererile de executarea actelor autentice la orice instanță de la 10000 exclusiv până la 30000 lei inclusiv ;

d) Cererile de la art. 8 al. h, de la 20000 exclusiv până la 50000 lei inclusiv ;

e) Cererile de divorțuri, intentate de locuitori orășeni, alții decât acei prevăzuți la art. 7 al. b ;

f) Cererile făcute conform art. 66 și 66 bis pr. civ ;

g) Cererile prevăzute la art. 5 al. e mai mari de 30000 lei ;

h) Cererile de concordate și moratorii ;

i) Orice cerere de înscrierea firmelor comerciale în comunele urbane, reședințe de județ ;

j) Declarațiunile de emancipare ;

k) Apeluri civile, cambiale și comerciale când valoarea litigiului este de la 1500 lei exclusiv până la 3000 lei inclusiv ;

l) Apelurile în materie penală în cazurile prevăzute la art. 7 al. a, introduse fie la tribunale, fie la curțile de apel.

Art. 10. — *Sunt supuse taxei timbrului judecătoresc de 20 lei :*

a) Acțiunile și toate cererile prevăzute la art. 5 al. b de la 10000 lei exclusiv până la 30000 lei inclusiv ;

b) Cererile de separațiuni de patrimonii ;

c) Cererile și actele prevăzute la art. 8 al. c de la 1000000 lei exclusiv până la orice valoare ;

d) Cererile de executarea actelor autentice la orice instanță de la 30000 lei exclusiv 50000 inclusiv ;

e) Toate cererile făcute la Tribunalul de Comerț pentru transcrierea, publicarea și afișarea deliberațiunilor, adunărilor generale ale Societăților anonime ;

f) Apelurile civile, cambiale și comerciale, când valoarea litigiului este de la 5000 exclusiv până la 10000 lei inclusiv ;

precum și apelurile în materie de divorț și de drepturi matrimoniale, când sunt introduse de persoanele arătate la art. 7 al. b.

Art. 11. — *Sunt supuse taxei timbrului judecătoresc de 30 lei*

a) Acțiunile și toate cererile prevăzute de art. 5 al. b de la 30000 lei exclusiv până la 50000 lei inclusiv ;

b) Cererile de executarea actelor autentice de la 50000 lei exclusiv până la orice valoare ;

c) Apelurile civile, cambiale și comerciale când valoarea litigiului este de la 10000 exclusiv până la 50000 lei inclusiv.

Art. 12. — *Sunt supuse taxei timbrului judecătoresc de 50 lei :*

a) Acțiunile și toate cererile prevăzute la art. 5 al. b de la 50000 lei exclusiv până la orice valoare ;

b) Cererile de afișarea, publicarea și transcrierea actului constitutiv și statutelor societăților anonime și în comandită pe acțiuni al căror capital social este până la 250000 lei inclusiv ;

c) Apelurile civile, cambiale și comerciale când valoarea litigiului e mai mare de 50000 lei, precum și apelurile în materie de divorț și drepturi matrimoniale introduse de persoane, altele decât cele indicate la art. 7 al. b.

Art. 13. — *Sunt supuse taxei timbrului judecătoresc de 100 lei :*

a) Cererile prevăzute la art. 12 al. b când capitalul social este de lei 250000 exclusiv până la 500000 inclusiv ;

b) Cererile de hotărnicie

Art. 14. — *Sunt supuse taxei timbrului judecătoresc de 200 lei :*

a) Cererile prevăzute la art. 12 al. b când capitalul social este de la 500000 lei exclusiv până la 1000000 inclusiv, iar de la 1000000 lei exclusiv se va încasa câte 100-lei de fiecare milion capital social.

Art. 15. — Taxele prevăzute la art. 12, 13, 14 privesc și societățile civile care îmbracă forma societăților comerciale pe acțiuni.

Art. 16. — Grefierul fiecărei instanțe este dator să vegheze ca toate lucrările să se rezolve și să se execute fără întârziere și în ordinea înregistrării lor.

Partea care va avea interes să obțină urgența, va aplica pe cererea sa un timbru de 2 lei la judecătoriile de ocoale și 5 lei la Tribunale și Curți și în acest caz lucrarea se va săvârși înainte de rând și pe cât posibil chiar în aceea zi.

Grefierul va ține un registru de lucrările timbrate pentru urgență, însemnând în rubrici deosebite numele solicitatorului.

natura lucrării, funcționarul însărcinat cu executarea ei, ziua și ora când trebuie să fie gata.

Funcționarul însărcinat de grefier va semna de vedere în rubrica destinată, iar partea va semna de primirea lucrării notând ziua și ora primirii.

Șeful de serviciu al instanței va verifica și semna săptămânal acest registru, notând neregularitățile constatate și luând măsurile în consecință.

Art. 17. — Sunt scutiți de taxele de mai sus acei cari se servesc de acte de paupertate obținute conform art. 44 legea timbrului.

Art. 18. — Taxele înființate prin prezenta lege se vor socoti obligatorii pentru instanțele judecătorești în cheltuielile de judecată prevăzute de art. 146 procedura civilă.

Partea care cere cheltuieli de judecată este datoare, sub pedeapsă de a nu i se ține în seamă, să prezinte lista de cheltuielile ce pretinde a i se aloca și instanța este datoare a motiva amănunțit sumele acordate sau respinse, fiind pe viitor interzis a se aprecia suma în mod global.

Aceste dispozițiuni se aplică și în materie penală.

Art. 19. — Toate taxele de lucru încasate sub forma timbrului judecătoresc se vor destina numai pentru îmbunătățirea situațiunii materiale a magistraților și funcționarilor judecătorești, pentru înmulțirea numărului lor, acolo unde sunt insuficienți și pentru înființarea unor școli pregătitoare de funcționari judecătorești, fiind oprit a se da acestui fond altă destinațiune.

Art. 20. — Autoritățile judecătorești și administrative sunt datoare a nu da nici un curs actelor enumerate în articolele precedente dacă nu vor purta timbrul judecătoresc respectiv.

INALTA CURTE DE CASATIE SI JUSTITIE, S. I

Audiența dela 3 Septembrie 1917

Președinția d-lui I. DUCA, Președinte

Soc. pentru furnituri militare cu Paulina Florian

Decizia No. 3

Cerere de expulzare. — Natura urgentă. — Compozența Președintelui Trib. pe cale de ordonanță. — Art. 66 bis pr. civ.

Cererea de expulzare adresată Președintelui Trib. și prin care partea tinde la păstrarea dreptului său de posesie, este de natură urgentă și intră în cadrul de aplicare al art. 66 bis pr. civ. Trib. interpretează și aplică greșit art. 66 bis, când respinge o asemenea cerere pe motiv că nu este pericol în întârziere și nici nu este vorba de o executare în curs.

Asupra ambelor motive de casare:

I. «Violarea flagrantă a art. 66 bis. Deși legiuitorul a edictat o dispozițiune în sensul că decăteori este vorba de cazuri grabnice pentru păstrarea unui drept care s'ar păgubi prin vre-o întârziere, precum și pentru înlăturarea piedicilor ce s'ar ivi cu prilegiul aducerii la îndeplinire a unui titlu executoriu, Președintele Tribunalului are dreptul de a da ordonanțe în référés, care are numai un caracter vremelnic și care nu constituie autoritatea lucrului judecat, și cel care se crede lezat printr-o asemenea ordonanță să recurgă pe calea principală, totuși Tribunalul făcând o rea aplicațiune a menționatului text de lege și nepătrunzând spiritul și intenția legiuitorului, a admis apelul făcut de D-na Paulina Florian, și-a anulat ordonanța președințială, deși cazul nostru intră în prevederile și intențiunile legiuitorului, cum rezultă în mod evident atât din menționatul text de lege cât și din expunerea de motive, care a însoțit acest text de lege inovator și din desbaterile parlamentare.

«Intr'adevăr, Societatea noastră a cumpărat un imobil compus din casă și teren situat în Splaiul Abatorului No. 25, dela frații Florian, cari au stăpânit acest imobil în virtutea actului de adjudecațiune definitivă cu No. 5440/915, investit cu formula executorie și executat prin procesul verbal dresat de portărelul respectiv și aflat la dosar;

«Toți frații coproprietari au evacuat imobilul în momentul punerii în posesie și numai D-na Paulina Florian a continuat de a mai rămâne în imobil refuzând evacuarea lui, așa că executarea actului de adjudecare în loc de a fi reală, devine pur și simplu iluzorie;

«Tribunalul în loc de a vedea în procedeu recalitrant al D-nei Paulina Florian o piedică la executarea titlului executoriu pus pe actul de adjudecațiune, găsește de cuviință de a anula ordonanța prezidențială, trimițându-ne pe noi pe calea principală. Ori, Tribunalul procedând astfel eludează în mod evident un text de lege categoric și interpretează tocmai în sens invers intențiunea și scopul urmărit de legiuitor;

«Situațiunea care ni s'a creat prin sentința Tribunalului constituie, în mod evident, o atingere a dreptului nostru de proprietate, căci noi care am cumpărat cu acte în regulă și am plătit prețul, nu putem beneficia de folosința avutului nostru, iar D-na Florian, care n'are nici un fel de titlu de a ocupa imobilul, beneficiază de el fără nici un fel de plată în disprețul nostru (vezi decizia Inaltei Curți de Casație s. I, No. 121/905);

II. «Exces de putere și nemotivare:

«Pentru a stabili înaintea Tribunalului că prin cererea noastră tindem la păstrarea dreptului nostru legitim de proprietate, element cerut de art. 66 pr. civ., am produs și invocat în concluziunile noastre, actul de adjudecare definitivă sub No. 5440/915 al Trib. Not. Ilfov investit cu formula executorie, procesul verbal de punere în posesie și actul de vânzare autentic sub No. 9979/915 și transcris sub No. 5480/915 precum și declarația autentică de Tribunalul Not. Ilfov sub No. 9575/915, prin care apelantul declară în mod expres că nu-și rezervă nici un drept asupra imobilului vândut. Deși apelanta n'a produs nici un act contra noastră, Tribunalul pune mai mult temei pe simplele afirmațiuni ale apelantei și reformează ordonanța prezidențială, fără nici o motivare juridică, sustrăgându-se astfel dela controlul Inaltei Curți;

«In consecință vă rugăm a dispune citarea de urgență în Camera de Consiliu și să casați sentința fără trimitere.

Având în vedere sentința supusă recursului din care se constată că recurenta societate cerând, în virtutea art. 66 bis, pr. civ., ca intimata să fie expulzată din imobilul situat în Splaiul Abatorului 25, pe care îl ocupă fără nici un drept, Președintele Trib. Ilfov, s. II-a, prin ordonanța No. 2664-bis din 1917, a admis cererea, după ce a constatat că imobilul în cestiune a fost vândut, pentru esire din indiviziune și adjudecat definitiv asupra fraților G. și H. Florian; că acea ordonanță a fost executată și că în urmă imobilul a fost vândut de bună voie recurentei societăți; că în contra acelei ordonanțe intimata în recurs, făcând apel, Tribunalul, prin sentința supusă recursului, a admis apelul și, în consecință, a respins cererea societății;

Că pentru a hotări astfel, Tribunalul motivează că cererea societății nu intră în cadrul art. 66 bis, pr. civ., deoarece, în speță, nu poate fi vorba de un drept ce s'ar păgubi prin întârziere, în sensul legii, mai ales că societatea a devenit proprietară de aproape doi ani, fără ca în acest interval să fi căutat a expulza pe intimată, ceea ce probează lipsa de pericol în întârziere; că pe lângă aceasta, Tribunalul mai adaogă că nu poate fi vorba de înlăturarea unor piedici la executare, fiindcă, în speță, nu există o executare în curs;

Considerând că legiuitorul codului de procedură civilă din 1900, introducând prin art. 66 bis, procedura ordonanțelor prezidențiale (référé), a căutat să determine în mod general cazurile în care cei interesați pot îndrepta cererea lor Președintelui Tribunalului sau Curții pentru a avea o grabnică deslegare;

Că în acest scop, legiuitorul a prevăzut cazurile grabnice când se cere păstrarea unui drept ce s'ar păgubi prin întârziere, precum și cazul când s'ar ivi vre-o piedică la executare, fără ca prin aceasta să fi înțeles a face din executare o condiție pentru admisibilitatea

cererei, cum pretinde Tribunalul prin sentința supusă recursului;

Considerând că, în speță, cererea recurentei societăți, întemeiată pe acte definitive și executate, de a fi expulzată intimata din imobilul asupra căreia fuseseră puși în posesie autorii recurentei, intră neapărat în cadrul de aplicare al art. 66 bis, deoarece este vorba de un caz urgent în care partea cerea păstrarea dreptului său de posesie asupra imobilului, drept care s'ar fi putut pierde, dacă partea ar fi fost nevoită să ia calea ordinară a procedurii de judecată;¹⁾

Că, prin urmare, Tribunalul a interpretat și aplicat greșit art. 66 bis, când a respins cererea recurentei societăți pe motiv că nu este pericol în întârziere și nici nu este vorba de o executare în curs;

Că, pe lângă aceasta, Tribunalul a comis și un exces de putere, deoarece nu a motivat pentru ce nu ține seamă de declarația autentică a intimatei că nu înțelege să-și rezerve nici un drept asupra imobilului în chestiune, declarație pe care societatea a invocat-o formal înaintea Tribunalului, în susținerea cererii sale;

Că, prin urmare, motivele de casare sunt fondate și caută să fie admise.

Pentru aceste motive, Curtea casează, etc.

NOTA.—Deciziunea publicată mai sus — unică în acest sens, după cât îmi amintesc — este contrară tuturor celorlalte decisiuni, date în aceasă marie, anterioare sau ulterioare acesteia. Tribunalul, ca instanță de apel, a judecat în speță că cererea recurentului, făcută pe calea prescrisă de art. 66 bis, nu privește „un drept ce s'ar păgubi prin întârziere în sensul legii” și motivează și în fapt pentru ce nu crede în necesitatea urgenței, arătând: că recurenta societate a devenit proprietară de aproape doi ani pe imobilul, din care cerea expulzarea intimatului pe calea art. 66 bis p. civ., fără ca în acest interval să fi luat vre-o măsură. Ce poate însemna această motivare decât o constatare de fapt a instanței de fond, *suverană apreciatore*? Asemenea constatări de fapt, Inalta Curte a decis totdeauna — cu excepția deciziunii de față — că scapă controlului său. (A se vedea și deciziunea cu No. 149/919, Cas. s. I, publicată în *Curierul Judiciar* No. 27—28, din 7 Decembrie 1919 și chiar deciziunea 121/905 invocată în motivul I de casare).

De astă dată însă Inalta Curte are cu totul o altă părere în această chestiune, și toate considerațiunile ce le mai adaogă, spre a pară contradicția, nu reușesc în acest scop. Aici nu era vorba dacă cererea introdusă de recurent la președintele Tribunalului intră sau nu în prevederile legii și nici dacă în speță se ivise vre-o piedică la o executare necerută, căci Tribunalul nu respinsese cererea ca inadmisibilă întrucât nu intră în prevederile legii, ci ca neîntemeiată, nejustificându-se necesitatea urgenței și pericolul în întârziere.

Deasemenea, *excesul de putere* imputat Tribunalului de către Inalta Curte, prin ultimul considerent

al deciziunii, și pe care îl deduce din faptul că această instanță nu a ținut seamă „de declarația autentică a intimatei, că nu înțelege să-și rezerve nici un drept asupra imobilului”, mie îmi apare ca o legală interpretare a spiritului art. 66 bis pr. civ. întrucât pe această cale nu au să se discute actele pe care părțile pot să-și întemeieze fondul drepturilor într-o acțiune principală, ci numai pur și simplu, necesitatea unor măsuri urgente pentru păstrarea acelor drepturi. Astfel că înlăturarea acelui act, fără vreo motivare specială din partea Tribunalului, nu a putut avea nici un efect asupra soluțiunii dată de Tribunal, întemeiată pe celelalte considerațiuni, singurele concludente în cauză.

M. A.

INALTA CURTE de CASAȚIE și JUSTIȚIE S. I

Audiența de la 9 Iulie 1919

Președenția d. lui **VICTOR ROMNICEANU**, Președinte

Bereu Tries'er cu George Marin

Decisia No. 162

Ordonanță prezidențială. — Apel. — Dacă președintele care a dat ordonanța, atacată cu apel, poate face parte din completul Tribunalului sau Curții care statuează? Art. 66 bis pr. civilă.

Contract de locațiune. — Teren închiriat de către un terțiu. — Cerere de evacuare. — Executare pe cale principală când nu mai era posibilă. — Inadmisibilitate. — Casare. — Art. 1420 și 1021 c. civil.

1.—Art. 66 bis Pr. civ. nu exclude din compunerea Trib. sau Curții din care face parte președintele pe acest magistrat, în cazul când se face apel în contra unei ordonanțe prezidențiale, căci dânsul nu este decât un delegat al acestei instanțe, și judecând singur asemenea cereri, poate judeca și în apel, apelul făcut la Trib. sau la Curte fiind o adevărată cale de retractare a unei hotărâri, iar nu o cale de reformare.

Prin urmare, instanța care a judecat apelul a fost regulat compusă cu președintele care încuviințase ordonanța prezidențială.

2.—In principiu locatorul este dator, prin însuși natura contractului, de a trăda locatarului lucrul închiriat (art. 1420 c. civ.); cu toate acestea, potrivit art. 1021 c. civ. care este aplicabil la toate obligațiunile în genere, partea în privința căreia angajamentul nu s'a executat, are alegerea sau să silească pe cealaltă a executa convențiunea, când este posibil, sau să-i ceară desființarea cu daune interese.

Prin urmare, rău instanța de fond hotărăște că partea poate să ceară, pe cale principală, executarea unui contract de locațiune, deși această executare nu mai era posibilă, și admite, pe acest motiv, evacuarea terenului închiriat de către un terțiu, interpretând astfel greșit art. 1021 c. civil.

¹⁾ Dacă partea ar avea un drept de posesie, ea nu-l poate pierde, intentând la timp, pe calea procedurii ordinare, o acțiune posesorie.

Curtea,

Ascultându pe d-l avocat A. Pavelescu, în dezvoltarea motivelor de recurs și pe d-l avocat P. Zlătescu, în combateri.

Deliberând,

Asupra motivului I de casare :

«Violare de lege. Reaua constituire a instanței, exces de puteri și greșită aplicațiune a legii.

«Tribunalul care m'a judecat ca instanță de apel, a fost rău constituit, de oarece D-nu Președinte Marinovici, care a dat această ordonanță prezidențială, a făcut parte din complicitul tribunalului când a judecat apelul. Or, constituirea tribunalului este de ordine publică.

Având în vedere că se constată că președintele tribunalului care a încuviințat ordonanța prezidențială cerută de intimatul în recurs Gheorghe Marin, pe calea prescrisă de art. 66 bis procedura civilă, a făcut parte din complexul tribunalului care a statuat, în apel, asupra acelei ordonanțe; că, însă, această compunere a instanței de apel, în modul arătat, s'a făcut cu consimțământul expres al tuturor părților în proces;

Considerând că art. 66 bis nu exclude din compunerea tribunalului sau curții din care face parte președintele, pe acest magistrat, în caz când se face apel în contra unei ordonanțe prezidențiale; că, în realitate, președintele tribunalului sau curții care are căderea de la lege să dea ordonanțe prezidențiale, pe calea indicată de acest articol, nu este decât un delegat al acestor instanțe; că, de altfel, președintele judecând singur asemenea cereri, apelul făcut la tribunal sau la curte este o adevărată cale de retractarea unei hotărâri, iar nu o cale de reformare; că prin urmare, instanța care a judecat apelul făcut în acest proces, a fost regulat compusă cu președintele care încuviințase ordonanța prezidențială;

Asupra motivului II de casare

«Aplicarea greșită a art. 1021 c. civ.

«Am arătat tribunalului că între mine și Gheorghe Marin nu există nici o obligațiune contractuală și deci nu poate fi vorba de aplicațiunea acestui articol.

«Contractul de închiriere făcut cu Primăria Capitalei pe care se întemeiază reclamantul, în cazul când ar mai exista, nu îi conferă drepturi reale și prin urmare nu poate în baza lui să-mi revendice terenul ce dețin eu, tot în baza unui contract de închiriere în vigoare. Chiriașul nu are decât un drept personal contra proprietarului și atunci când executarea contractului nu mai e posibilă, poate cere daune de la contractant.

Având în vedere că prin sentința atacată cu recurs tribunalul menținând ordonanța prezidențială încuviințată de președintele tribunalului, prin care recurentul a fost obligat să evacueze un teren luat cu chirie de intimatul în recurs, dela Primăria Capitalei, dar asupra căruia dânsul avea folosința în baza unui contract posterior, încheiat tot cu Primăria, își întemeiază sentința pe a pronunțat nu pe anume împrejurări de fapt din care să deducă, dacă este sau nu necesar să se ia măsura cerută de intimat pentru păstrarea dreptului său derivând din acel contract de închiriere, ci se întemeiază pe însuși titlurile părților, pe care le examinează după raportul drepturilor contractuale, prejudicând fondul pretențiunilor ridicate; că, însă, examinarea chestiunii închirierii terenului în discuțiune și a drepturilor ce rezultă din această închiriere, s'a făcut cu învoirea recurentului care a primit discuțiunea pe calea art. 66 bis din procedura civ. a drepturilor lui, și nici nu se plânge astăzi de incompetența tribunalului de a statua pe această cale asupra fondului pretențiunii;

Având în vedere că pentru a se ordona evacuarea de către recurent, a terenului asupra căruia el avea folosința în baza unui contract în regulă, dar posterior contractului încheiat de intimat, tribunalul, de și constată că contractul de locațiune al intimatului nu se mai poate executa din cauza celui alt contract, motivează că Primăria nu avea dreptul să reînchirieze terenul în discuțiune înainte de desființarea primului contract și în asemenea caz, intimatul pe lângă daune interese, este îndreptățit să ceară executarea contractului său, prin reintegrarea în posesiunea lucrului din care a fost depozat pe nedrept;

Considerând că, în principiu, locatorul este dator, prin însuși natura contractului, de a trăda locatarului lucrul închiriat (art. 1420 cod. civ.); că, cu toate acestea, potrivit art. 1021 c. civ. care este aplicabil la toate obligațiunile în genere, partea în privința căruia angajamentul nu s'a executat, are alegerea: sau să silească pe cealaltă a executa convențiunea, când este posibil, sau să-i ceară desființarea, cu daune interese;

Considerând că, în speță, tribunalul hotărând că intimatul în recurs putea să ceară pe cale principală executarea unui contract de locațiune, deși această execuțiune nu mai era posibilă și admitând pe acest motiv evacuarea terenului închiriat, de către un terțiu, cum e recurentul a interpretat greșit art. 1021 cod. civ. și a făcut deci o rea aplicațiune a acestui text de lege la faptele cauzei.

Că, așa dar, recursul este întemeiat și urmează să fie admis;

Pentru aceste motive, curtea respinge motivul I și casază pentru motivul II, etc.

NOTĂ.—Modul în care deciziunea Inaltei Curți, reproducă mai sus, rezolvă chestiunile ce-i s'au pus în discuțiune prin recursul judecat, iese din cadrul comun. Nu am de făcut numai obiecțiuni în ce privește teoriile de procedură civilă și drept, ce le expune, și care mi se par tocmai contrare textelor de lege, dar cred că Inalta Curte, într'un anumit sens, a depășit atribuțiunile ce-i conferă legea specială, și în tot cazul, se hazardează a da lecții de drept și procedură civilă necerute și — după mine — greșite.

Nu voi stărui prea mult asupra considerentelor deciziunii, care conchid la admiterea celui d'al doilea motiv de casare. În câte-va frase, Inalta Curte aruncă o săgeată tribunalului, care „se întemeiază pe titlurile părților, prejudicând fondul pretențiunilor ridicate” și un bobarnac de neprevădere recurentului care „a primit discuțiunea pe calea art. 66 bis pr. civ. a drepturilor sale și nici nu se plânge de incompetența tribunalului de a statua pe această cale asupra fondului pretențiunii”. Inalta Curte însă, în considerentul imediat următor, discută ea însăși drepturile ce rezultă pentru fie care parte din contractul său de închiriere și, constatând că primul locatar, seos din folosința lucrului de către recurent, ce avea un contract de locațiune ulterior, nu ar mai fi putut cere executarea contractului său, conf. art. 1021 c. c., întrucât nu mai era posibilă, decide că evacuarea recurentului ordonată de Președinte s'a făcut cu violarea acestui text de lege. Și Inalta Curte e convinsă că judecând astfel, n-a prejudicat de loc însuși fondul drepturilor ce ar fi fost a se discuta pe calea ordinară! Eu sunt gata să admit, că tribunalul a greșit printr'o motivare surabondantă, mergând prea departe în analizarea drep-

turilor, ce conferea fiecărei părți contractul de închiriere de care se prevalau. Însă, ori ce ar fi discutat această instanță, desigur că ordonanța confirmă în apel, nu avea, în ce privește fondul însuși al drepturilor, autoritatea unei hotărâri definitive. Tribunalul a avut în vedere însă desigur un adagiu latin, destul de cunoscut, când găsește că „intimatul este îndreptățit să ceară executarea contractului său prin reintegrarea în posesiunea lucrului din care a fost deposedat pe nedrept“.

Iată un chiriș mai vechi, ce a posedat până la un anumit moment, deposedat prin surprindere de folosința lucrului, înainte de a-i expira contractul, de către o persoană ce se pretindea nou chiriș! Dacă vechiul locatar are sau nu dreptul să mai ceară prin judecată executarea contractului său contra proprietarului și a usurpatorului folosinței, sau are numai o acțiune în daune contra proprietarului, întrucât dreptul de folosință n-ar fi un drept real ce s-ar putea executa asupra lucrului, acestea sunt chestiuni ce au a se decide numai într-o acțiune pe cale principală. Deocamdată, ceea ce are să intereseze pe Președinte, sau tribunal, în apel, pe calea prevăzută de art. 66 bis p. civ. e numai chestiunea, dacă e vorba de un caz grabnic și dacă drepturile prelinate de petiționar pot fi păgubite prin vre-o întârziere. *)

Asemenea aprecieri, și nimic mai mult, aveau a călăuzi instanțele de fond în admiterea cererii pe baza art. 66 bis pr. civ. și ori-ce alte chestiuni, ce ar fi prejudecat fondul dreptului, erau streine, și în nici un caz asemenea considerațiuni nu puteau constitui lucru judecat pe această cale, ci au fost expuse numai spre a învedera necesitatea măsurii ce se cerea.

Recurentul, în cazul de față, avea poate tot dreptul să se plângă prin motivul de casare de un exces de „putere“, de o „lipsă de motivare“, întrucât tribunalul nu constată din nimic, că în speță ar fi fost vorba de un caz grabnic, și de un drept al petiționarului de folosință sau posesiune, ce s-ar fi păgubit prin întârziere (aceasta, bine înțeles, în cazul când astfel s-ar fi discutat la instanța de fond). În nici un caz însă — dacă la instanța de fond s'a discutat *fără nici un interes* fondul dreptului în sine — Înalta Curte de Casație nu avea vre-o cădere să-l discute și să hotărască asupra lui.

Dar să trec la considerentele deciziunii prin care se respinge primul motiv de casare.

Teoriile de procedură civilă ce le expune cu această ocazie și anume: că președintele tribunalului ar judeca în cererile de référé ca delegat al tribunalului din care face parte, și că apelul după art. 66 bis contra ordonanțelor prezidențiale ar fi o cale de retractare iar nu de reformare, pentru ca apoi să deducă de aici că acest magistrat poate face parte oricând din complexul tribunalului, ce judecă asemenea apeluri, fără posibilitate de recuzare din partea părților, mi se par și inexacte în drept, (cel puțin față cu dispozițiunile exprese ale procedurii noastre civile, singura după care avem să ne conducem) și nici necesare pentru

rezolvarea motivului de recurs, astfel cum a fost formulat.

În adevăr, motivul de casare e simplu. În rezumat: *rea compunere a Tribunalului; președintele ce a dat ordonanța nu avea dreptul după lege să formeze complexul tribunalului ce judecă în apel.* Întrucât însă se poate deduce că tribunalul a fost bine compus cu președintele din considerentul că, el a judecat prima oară ca delegat al tribunalului și că apelul, după art. 66 bis, este o cale de retractare a ordonanței și nu de reformare? Eu nu văd cum aceste chestiuni, chiar dacă ar fi adevăruri juridice necontestate, ar putea duce la concluzia că, în speță, tribunalul ce judecă în apel, era legal constituit!

Tot așa de puțin rezolvă motivul de casare și constatarea de fapt ce face Înalta Curte — deși din această constatare se ferește a trage vre-o concluzie — că părțile în fața tribunalului au consimțit expres la „complexarea tribunalului în modul arătat mai sus“.

Constituirea tribunalului este desigur de ordine publică și ea nu poate fi acoperită prin tăcerea sau consimțământul expres al părților,

Și totuși, nu stau la îndoială — deși sunt și păreri contrarii — că motivul de „rea constituire a tribunalului“, astfel cum a fost dezvoltat înscris, urma să fie respins ca neintemeiat în drept. Dece? 1. Pentru considerațiunea că Președintele tribunalului, după legea de organizare judecătorească, face parte din complexul tribunalului și e în drept și-l poate compune ori când, fie că judecă în primă instanță, în apel sau în recurs. 2. Pentru că art. 66 bis pr. civ., nu-l exclude în mod expres dela formarea complexului tribunalului, atunci când se judecă un apel, conform dispozițiilor acestui text de lege.

Considerațiunile Înaltei Curți însă, de și sunt puse în deciziune spre a răspunde motivului de casare „rea constituire a Tribunalului“, rezolvă cu totul o altă chestiune, aceea de a se ști dacă Președintele, care a dat ordonanța, poate judeca și în apel și dacă poate să fie în mod legal recuzat când va voi să completeze Tribunalul, ce judecă în apel ordonanța sa. Ori, nu acesta era motivul de casare și o asemenea chestiune nici nu mai putea fi dedusă în speță înaintea Înaltei Curți, față de constatarea acesteia, că părțile au consimțit expres la complexarea Tribunalului cu președintele și față de dispozițiunile art. 279 p. civ.

Dedusă sau nu însă în judecata Înaltei Curți, această chestiune a fost totuși rezolvată și în sensul că, Președintele poate completa Tribunalul în apel, fără a putea fi recuzat dacă el însuși a dat ordonanța. Aceasta deciziune e menită să creeze jurisprudență pentru instanțele de fond — dacă va rămâne — și o jurisprudență periculoasă.

Este admisibil — după principiile generale din procedura noastră civilă — ca președintele, ce a dat ordonanța, *deci care a judecat odată în aceeași afacere*, să poată judeca în apel, fără a-i fi permis părții să-l recuze?

Răspunsul îl găsim categoric în art. 276, § 7 pr. civilă:

„Art. 276. Ori ce judecător se va mai recuza...
«7 dacă a mai luat parte la această pricină ca judecător, arbitru sau expert».

Acest principiu, cât timp nu se deroga expres

*) Și în această privință Înalta Curte a decis în neenumărate rânduri, că instanța de fond e suverană în a aprecia oportunitatea măsurii de luat. O singură deciziune în sens contrar este aceea cu No. 3/917, s. I, publicată în acest număr la pag. 503.

la el printr'un alt text de lege, trebuie respectat și aplicat.

Înalta Curte, pentru a admite soluția contrară și *specială* în cazul art. 66 bis, se întemeiază pe un argument de *text* și expune o anumită teorie în ce privește căderea prezidentului ce dă ordonanța și caracterul apelului după 66 bis, fără însă a pomeni ceva de principiul înscris în art. 276 p. civ. pe care însă, de sigur, nu l'ignora, de oarece a simțit nevoia de argumente, ce tind să-i înlăture aplicațiunea.

Art. 66 bis. — spune înalta Curte — nu esclude din compunerea Tribunalului, sau Curții din care face parte prezidentul, pe acest magistrat, în caz când se face apel contra unei ordonanțe prezidențiale.

É cert, deci, pentru Inalta Curte: dacă art. 66 bis ar fi spus categoric, că din complexul Tribunalului, care va judeca în apel, nu poate face parte prezidentul ce a dat ordonanța, prezidentul n-ar fi putut completa tribunalul în mod legal; cum însă nu a spus-o, deci nu l-a exclus în mod formal, înseamnă că poate același magistrat judeca și în apel, fără a i se putea opune că a mai judecat odată în aceeași afacere!

Dar la acest motiv se opune în primul rând, după cum am arătat mai sus, dispozițiunile art. 276 p. civ. cari sunt generale. Și ca răspuns acestei inevitabile observațiuni, pe care înalta Curte o cunoștea, argumentează mai departe, spre a demonstra, desigur, că acest text de lege nu e aplicabil în speșă și art. 66 bis nu avea nevoie să escludă în mod formal pe prezident de la compunerea Tribunalului, căci «...dănsul (adică prezidentul n. a.) «nu este de cât un delegat al acestei instanțe, așa «că președintele, judecând singur asemenea cereri, «poate judeca și în apel, apelul făcut la Tribunal «sau Curte fiind o adevărată cale de retractare a «unei hotărâri și nu o cale de reformare».

Dacă așa ar fi, eu unul nu aș găsi nici un păcat acestei deciziuni. De sigur, dacă prezidentul e tot una cu complexul Tribunalului și judecata apelului se face de către aceeași instanță, însă în complex și nu prin delegație — deci n-ar fi vorba de apel, ci de un fel de «întâmpinare» admisă de lege ca un mijloc de revizuire a ordonanței date — în acest caz prezidentul nu poate fi recuzat, cum nu ar putea fi recuzat pentru motivul că a mai judecat în aceeași pricină într-o opoziție, contestație sau revizuire! Dar să fie *exact* în drept că apelul prevăzut de art. 66 bis este o cale de retractare și nu de reformare?

Să fie *admisibil* în drept, că Prezidentul în acelaș caz, să judece și să hotărască nu ca jurisdicție a parte, ci ca un delegat al tribunalului și pentru acesta? De când și prin ce text de lege s'a admis judecata unei instanțe prin delegație? Și ce înseamnă un delegat al unei instanțe cu dreptul să hotărască în locul ei?

Se pot desigur delega de către instanțele judecătorești, judecători sau alte instanțe judecătorești, cu cercetări locale, cu audieri de martori, în sfârșit cu aducerea la îndeplinire a dispozițiilor luate de către o instanță.

Se pot delega judecători spre a compune sau completa o secție a unui Tribunal, consilieri de Curte de apel și judecători de Tribunal spre a forma Curțile cu juri,

Nu înțeleg însă cam ce fel de delegat ar fi prezidentul în cazul art. 66 bis, de unde ar rezulta o asemenea delegație și cum judecă *ca delegat reprezentând complexul și judecata complexului Tribunalului*?

Dacă am lua expunerea de motive și discuțiunile parlamentare relative la art. 66 bis — de cari Curtea de casație voiu arăta că nu a voit să țină seamă — nici acestea nu ne îndreptătesc să admitem în acest caz, cel puțin o *delegație legată* dată prezidentului, ca reprezentând Tribunalul.

D. Ministru C. Dissescu, cel care a introdus în legislația noastră ordonanțele prezidențiale de referere, spune în această privință:

«... puterile Tribunalului pentru măsurile pro-«vizorii și conservatorii, trebuiesc rezumate în *jurisdicția prezidențială*».

Prin urmare, e vorba de o «jurisdicțiune prezidențială în care se rezumă puterile Tribunalului», nu de o *delegație* a puterilor Tribunalului în mâinile prezidentului.

De altfel, dacă ar fi fost vorba de o delegație, prin urmare ca prezidentul să reprezinte în judecata sa, complexul Tribunalului (ceiace după mine este de neconceput), cum mai putea fi admis *apelul* la acelaș Tribunal, ca o cale de atac? Apelul nu poate fi judecat de aceeași instanță, ci de o instanță superioară.

Putea legea să vorbească de opoziție sau contestație, nici decum însă de apel, dacă ar fi înțeles că prezidentul și complexul Tribunalului sunt tot una.

Apelul este o cale de reormare a unei hotărâri și când deci legiuitorul a dat acest drept părților în contra ordonanțelor prezidențiale — *arătând expres că nu există drept de opoziție* — a înțeles că Tribunalul, din care face parte prezidentul, va judecă ca instanță de apel — deosebită de jurisdicția prezidențială.

Dar înalta curte spune, că apelul după art. 66 bis nu e o cale de reformare ci de retractare a ordonanței. Pe ce se sprijină afirmațiunea Curții? De ce, în acest caz special, apelul nu ar mai fi o cale de reformare, când principiul general este acesta? Crede înalta curte că legiuitorul s'a exprimat greșit, când a întrebuițat cuvântul de apel și trebuia să-i zică altfel? Dar am arătat că legea o spune clar și categoric, că hotărârea se dă fără drept de opoziție — în care caz ar fi judecat de sigur tot prezidentul — dar cu drept de apel și recurs.

Prin urmare se admite numai aceste două căi: de *reformare* și *casare* iar nu de *retractare* a hotărârei! Apelul în acest caz, este calea, pe care o hotărâre nedefinitivă poate fi confirmată sau reformată de către o instanță superioară, iar complexul Tribunalului este instanța apelativă, deosebită de jurisdicția prezidențială.

Dar toată această argumentație a înaltei curți — că apelul este o cale de retractare și că prezidentul ce a dat ordonanța, n-a hotărât decât ca delegat al Tribunalului — servește după cum am arătat, spre a demonstra, că principiul înscris în art. 276 p. civ. nu poate fi aplicabil în cazul art. 66 bis, care privește o excepție.

Această cestiune însă nu a fost streină discuțiilor ce au avut loc în Parlament, cu ocazia redactării acestui articol. La desbaterile Senatului,

d. senator Lupașcu interpelează pe d. Ministru de justiție, dacă prezidentul ce a dat ordonanța, poate lua parte în complectul Tribunalului ce judecă apelul și, motivând gravitatea chestiunii, arată că e bine ca, cu ocazia discuțiunii legii, să se decidă dacă prezidentul poate sau nu lua parte la discuțiune în apel.

D. Ministru de justiție, C. Disescu, a răspuns acestei interpeări arătând că «chestiunea este lămurită deja într-un cât în materie judecătorească «nu poate să ia parte la discuție un judecător al «cărui act se judecă» (făcând aluzie desigur la principiul pus în art. 276 pr. civ. n. a.) D-sa mai adaugă că, dacă nu a trimis spre a se judeca în apel la curte, e spre a face o *inlesnire* părților; că nu se poate merge însă așa de departe, încât să se admită, ca prezidentul însuși să discute soluția pe care a dat-o. «Ar fi—se exprimă textual d. Ministru—ca și cum am spune că judecătorul în «prima instanță să fie ascultat în apel».

Iată prin urmare că Ministrul—făuritorul legii—declară precis că nu a înțeles să facă prin art. 66 bis o excepție de la principiul general, înscris în art. 276 pr. civ. iar senatorul care ar fi fost pentru o asemenea excepție, cerca ca ea să se treacă în textul articolului, ce ar fi modificat astfel principiul general!

Dar dacă Ministrul ar fi zis altfel, față de dorința exprimată a unora din membrii Parlamentului, fără ca totuși să se treacă în lege excepția pe care ar fi vrut s-o creeze, contrară dispozițiilor art. 276? Dacă ar fi explicat că prezidentul ce a dat ordonanța, poate lua parte în discuțiune la judecata apelului de către complectul Tribunalului fără să poată fi recuzat și totuși n-ar fi introdus un alineat special în acest sens?

De sigur asemenea explicațiuni ar fi rămas—după cum de atâtea ori a decis Înalta curte—simple deziderate, fără putere de lege, întrucât nu au fost trecute în textul votat.

Dar excluderea prezidentului de la discuțiunea în apel, mai era necesară să fie trecută în lege, așa cum pretinde Înalta curte? Eu nu cred! Odată ce principiul se găsește înscris în alt text de lege, art. 276 pr. civ., pe baza acestui text el nu poate judeca în apel, și art. 66 bis nu avea nevoie să mai repete legea. Dar Înalta curte nu a voit de loc să consulte expunerea de motive și desbaterile parlamentare, care tranșau direct această chestiune, ci preferă să nege existența legală a unei jurisdicții speciale, înlocuind-o cu judecata prin delegație și să schimbe caracteristica apelului rezervat părților prin lege, transformându-l din cale de reformare în cale de retractare!

Chestiunea nu este lipsită de un mare interes de ordin morală și tocmai întrevăderea unui pericol în distribuirea bunei justiții, cu toate garanțiile prevăzute de legiuitor, m-a făcut să relev această deciziune și s-o discut.

Legiuitorul nu a prescriș o măsură stearpă când, printre alte cazuri de recuzări, a prevăzut și cazul când un judecător a mai judecat în aceeași pricină.

Natura omenească, cu toate defectele ei nu a putut scăpa din vedere legiuitorului, și s'a putut presupune, cu drept cuvânt, că amorul propriu și încrederea în sine sunt slăbiciuni, ce nu pot lipsi nici chiar unui magistrat, celiace l-ar determina să

persiste într-o primă judecată și să influențeze în acelaș sens pe lângă complectul instanței. Și apelul—în urma căruia se pronunță judecata definitivă în fond—este dat părților ca o garanție de o judecată cât mai complexă și cât mai bine chibzuită! În ce ar mai rezida această garanție, când în apel m-aș întâlni cu acelaș judecător, față de care, discutând odată dreptul ce-l pretind, am fost respins?! Acelaș lucru e și în ordonanțele prezidențiale. Deși nu este vorba de hotărâre ce ar consacra drepturi definitive, ci numai cu un caracter provizoriu, până la judecata pe cale principală, dar și aici dreptul de apel a fost recunoscut părții, căci s-a simțit și cu această ocazie necesitatea de a se da garanții de salvagardarea intereselor imediate, cari pot fi grav atinse printr-o ordonanță prezidențială. O asemenea ordonanță poate decide imediat expulzarea sau evacuarea—cum este în speță—poate hotărâ distrugerea unor lucrări, încetarea unei execuțiuni, etc. În toate aceste cazuri, dacă dreptul în sine nu se prejudică, dar interesele pot fi grav lezate, și împricinatul are acelaș drept din partea legiuitorului la garanții de o cât mai complexă și dreaptă judecată.

Înalta Curte refuză, și pare, a recunoaște în acest caz părților lezate garanțiile ce i le pune la dispoziție legea, când decide că apelul nu e chiar apel, că prezidentul a judecat ca tribunal, deci ca primă și ultimă instanță, și tot el deci poate să decidă pe o cale ce nu e de reformare dacă ordonanța ce a dat trebuie sau nu menținută! De sigur că în realitate, dacă tot prezidentul trebuie să judece apelul, nu se va ajunge nici în zece cazuri dintr-o mie, la reformarea ordonanței pe această cale! Iar cele zece cazuri vor fi numai atunci, când partea ce a apelat nu a fost față și întrebată la darea ordonanței.

Dar gravitatea faptului este și mai accentuată, atunci când asemenea ordonanțe prezidențiale nu au caracterul vremelnic prevăzut în mod general de art. 66 bis, ci au un caracter definitiv, când dreptul însuși nu mai poate fi discutat pe cale ordinară. Și asemenea cazuri există! sunt cele prevăzute de decretul-lege No. 1480 din 9 Decembrie 1917, articolul III Procedura de normat—sună Decretul în chestiune—și căile de atac în contra încheierilor prezidențiale sunt cele prevăzute de art. 66 bis pr. civ.

Nu, soluțiunea dată de Înalta Curte nu poate fi nici conformă cu principiile de procedură civilă, nici oportună și sper să rămână o deciziune izolată!

De altfel, îmi fac o deosebită plăcere să recunosc, fără înconjur, că marea majoritate a deciziunilor Înaltei Curți îmi impun cel mai desăvârșit respect prin rezolvarea perfect juridică și motivarea concisă și clară a celor mai complicate și delicate chestiuni de drept. Și tocmai pentru că această este și trebuie să fie normal în deciziunile sale, o soluțiune ce-mi contrariiază sentimentul de admirație și încredere obișnuit să îl port, mă obligă s'o redau unei discuțiuni mai largi—cu speranța că, ea fiind cunoscută și de către profesorii și maeștrii noștri de procedură, să avem și cuvântul lor autorizat în această chestiune.

M. APOSTOLEANU

Avocat

TRIBUNALUL ROMANAȚI SECȚIA I-a

Audiența de la 11 Decembrie 1918

Președinția d-lui ȘTEFAN CONSTANTINESCU, judecător

Ion Florescu și altul cu Maria Hristescu

Sentința Civilă No. 109.

Partaj.—Apel contra încheierii de admitere în principiu la o acțiune de eșire din indiviziune.—Incheiere premergătoare asupra fondului.—Atacarea în mod deosebit.—Inadmisibilitatea apelului.—Art. 91 și 94. Legea judecătorilor de ocoale.

Potrivit art. 94 din legea judecătorilor de ocoale, încheierile de orice fel nu se pot ataca de cât în acelaș mod și odată cu cartea de judecată; ori, hotărârea prin care judecătorul statuează în cursul procesului, fie asupra mijloacelor de apărare, fie asupra unui incident sau chestiuni premergătoare soluțiunii fondului, este o încheiere; prin urmare este îndămisibil apelul părții contra încheierii de admitere în principiu, prin care s'a încuviințat cererea de eșire din indiviziune și i s'a recunoscut reclamantei calitatea de moștenitoare, acest apel urmând a se face deodată cu atacarea hotărârii asupra fondului.

Tribunalul,

Asupra apelului făcut de Ion Florescu, Ilie Florescu și G. Florescu, toți din comuna Eroșești, contra încheierii de admitere în principiu a judecătoriei ocolului rural Arcești, din 23 Ianuarie 1916, prin care s'a încuviințat în principiu cererea de eșire din indiviziune și s'a recunoscut reclamantei Maria Hristescu din orașul Slatina, calitatea de fiică a decedatului Florea Popa Tudor fost din comuna Eroșești, precum și dreptul de a succede la a patra parte, în concurență cu părății G. Florescu, Ion Florescu și Ilie Florescu, apelanții de azi, în averea rămasă pe urma numitului decedat, care se compune din bucățile de pământ anume prevăzute în încheierea apelată;

Având în vedere că, potrivit prevederilor art. 91 din legea judecătorilor de ocoale, hotărârile prin care judecătorul statuează în cursul procesului, fie asupra mijloacelor de apărare și a procedurilor pregătitoare, fie asupra unui incident sau chestiuni premergătoare soluțiunii fondului, se numesc încheieri;

Având în vedere că, potrivit art. 94 din legea judecătorilor de ocoale, încheierile de orice fel, nu se pot ataca decât în acelaș mod și odată cu cartea de judecată;

Având în vedere că, din expunerea de motive a citatei legi, reese că hotărârea prin care se va admite în principiu cererea de eșire din indiviziune, nu se va mai putea ataca deosebit, ci numai odată cu cartea de judecată prin care se va fi desăvârșit împărțeala;

Că ast-fel fiind apelul de față câtă a fi respins ca inadmisibil.

Pentru aceste motive, Tribunalul, respinge ca inadmisibil, etc.

(ss) C. I. Schintee, Radu Paulen.

Opinie

Eu, Ștefan Constantinescu, judecător de ședință la tribunalul Romanați;

Asupra chestiunii desbătute, dacă apelul făcut de Ion Florescu, Ilie Florescu și Gheorghe Florescu, toți din comuna Eroșești, contra încheierii de admitere în principiu pentru eșire din indiviziune, din 23 Ianuarie 1916, a judecătoriei ocolului rural Arcești — Romanați, este sau nu admisibil spre a fi luat în cercetare;

Considerând că încheierea prin care se admite în principiu o acțiune de eșire din indiviziune, este o adevărată hotărâre, legând instanța și fiind pentru ea irevocabilă, pentru că prin aceea încheiere s'a hotărât asupra fondului unui astfel de proces, pe care-l formează deschiderea succesiunii autorului comun, calitatea părților litigante, dacă sunt sau nu moștenitori și masa succesorală, care urmează să fie împărțită conform legii între moștenitori, iar hotărârea care termină procesul prin atribuirea loturilor moștenitorilor, nu e decât, un compliment al aceleia de admitere în principiu, o asemenea hotărâre dată în urmă, neavând alt rol decât acela de a desăvârși împărțeala prin atribuirea loturilor;

Ori a nu le cerceta apelul și a-l declara inadmisibil, când apelanții sus numiți au rămas nemulțumiți pe încheierea de admitere în principiu și când astăzi voesc ca pe calea apelului care e devolutiv de instanță, să-și facă apărările asupra fondului procesului, înseamnă a le nesocoti dreptul lor ce-l au de la lege, de a pune din nou în discuțiune pe calea de atac a apelului, fondul procesului;

Că deși după părerea contrarie acesteia, se susține că după dispozițiunile art. 94 din legea judecătorilor de ocoale, încheierile de orice fel, nu se pot ataca decât în acelaș mod și odată cu hotărârea care rezolvă fondul, nu este decât hotărârea prin care s'a admis în principiu acțiunea de eșire din indiviziune, zisă pe nedrept încheiere, pentru că după cum am arătat mai sus, prin ea s'a rezolvat deschiderea succesiunii, calitatea părților și masa succesorală, singurele puncte discutabile într-o astfel de materie și dorința exprimată în expunerea de motive a legii judecătorilor de ocoale din 1908, ca încheierea de admitere în principiu să se atace cu apel odată cu cartea de judecată, care termină împărțeala, nu a fost prevăzută expres în textul art. 94 al acestei legi, pentru ca să fie aplicabilă și unor astfel de încheieri, o asemenea dispozițiune.

Pentru aceste motive sunt de părere a se lua apelul în cercetare.

Judecător de ședință, (s.) Ștefan Constantinescu.

JUDECĂTORIA OCOLULUI ZĂTRENI-VÂLCEA

Ședința dela 11 Iulie 1919

— Președinția D-lui Judecător C. S. BAILAN —

Carte de judecată civilă No. 684

— Curte comună. — Drept de trecere: Adevărată servitute asupra fiecărei părți din proprietatea indiviză. — Oprirea unui coproprietar de a mai trece prin curtea comună. — Acțiune în turburare de posesie. Admisibilitatea unei asemenea acțiuni.

— Abuz de drept de proprietate. — Dreptul instanței de a ordona distrugerea sau desființarea lucrărilor care au produs dauna vremelnică sau permanentă.

1°. — Servitutea de trecere fiind o servitute necontinue, și neputând — ca atare — fi dobândită prin prescripție, nu poate, în genere, să facă obiectul unei acțiuni posesorie. Această soluție însă nu mai e aplicabilă de câte ori servitutea de trecere provine din înfundarea unui loc sau unei curți comune. Intr'adevăr, cu toată părerea contrară a unor autori și decizia casei române S. I No. 360 din 1893, — se admite, generalmente, că, proprietarul unui loc înfundat este în drept a intenta o

acțiune în complângere pentru turburarea adusă exercitiului dreptului său de trecere, — fiind că art. 624 nu se aplică decât servitutiilor convenționale, nu însă și celor legale, — înfundarea însă echivalând cu un titlu legal de servitute, ea poate, deci, să servească de bază unei acțiuni posesorii.

2°. Ori de câteori cineva, abuzând de dreptul său de proprietate, aduce o pagubă unui vecin, el va fi dator a repara acea pagubă și, judecătorul poate ordona distrugerea sau desființarea lucrărilor care au produs dauna vremelnică sau permanentă.

Judecata,

Asupra prezentei acțiuni posesorii, prin care reclamantul Petre C. Iovan din comuna Tetoni-Vâlcea, se plânge contra părâtelor Catalina I. Barbu, Ana T. Iordache și Maria Mandoc, tot din comuna Tetoni, că este oprit, prin facerea unui gard de nuele, de a mai trece prin curtea comună, spre locul său cu casă, — loc, care nu are altă eșire la stradă;

Având în vedere actele de la dosar, desbaterile urmate și declarațiunile martorilor D. Iustin Călin și Dumitru Gheorghe, ascultați, la fața locului — la cerețarea locală — sub prestare de jurământ, conform art. 198 pr. civ. — din care se constată că, între reclamant și părâte, toți fil legitimi ai def. C. Iovan, admitându-se partajul averii rămasă de pe urma def. lor tată — prin cartea de jud. civilă a acestei judecătoria No. 57/916 — rămasă definitivă — s'a dispus, prin acea hotărâre, împărțirea averii în 4 loturi egale, declarându-se proprietar fiecare pe lotul căzut la sorți, — iar curtea comună, neputându-se diviza, a rămasă o stăpânească în indiviziune forțată, aceasta din cauza destinațiunii proprietarului: „*Destination du père de famille*”, cum se zicea în vechiul drept francez, *indivizuire care a devenit o adevărată servitute asupra fiecărei părți din acea proprietate comună*.

Că atât reclamantul, cât și părătele din proces au trecut fiecare prin acea curte comună dela anul 1916 și mai înainte, până în luna curentă, când părătele au închis cu gard de nuele eșirea la stradă a reclamantului, din care cauză acesta s'a văzut nevoit a intenta prezenta acțiune în turburare de posesie.

Că, ceea ce, deci judecata urmează a rezolva, ca chestie de drept, este: *Servitutea de trecere, când este provenită din înfundarea unui loc (art. 616) sau a unei curți comune, poate ea face obiectul unei acțiuni posesorii? și sub ce condiții proprietarul locului înfundat va putea exercita o asemenea acțiune?*

Având în vedere că servitutea de trecere, fiind o servitute necontinuu (art. 622 c. c.) și neputând — ea a-

tare — fi dobândită prin prescripție (art. 624 c. c.), nu poate în genere să facă obiectul unei acțiuni posesorii. Această soluție nu mai e însă aplicabilă de câte ori servitutea de trecere provine din înfundarea unui loc (art. 616 c. c.) sau a unei curți comune: Intr'adevăr, cu toată părerea contrară a unor autori și decizia casației române S. I. No. 360 din 1893, se admite generalmente că, proprietarul unui loc infundat este în drept a intenta acțiune în complângere pentru turburarea adusă exercitiului dreptului său de trecere, fiind că art. 624 c. c. nu se aplică decât servitutiilor convenționale, nu însă și celor legale, — înfundarea echivalând cu un titlu legal de servitute, care poate să servească de bază unei acțiuni posesorii (Aubry et Rau II 8185 p. 126 ed. IV și III p. 190 ed. V-a; T. Huc. IV. 397., Garsonnet Pr. civ. I. § 132, p. 563; Cas. fr. Sirey 81, 1472, D. P. 81. 1, 204. Sirey 91, 1. 319. D. Alexandresco, T. III p. I, pag. 788 și 850);

Având în vedere că, în ce privește condițiunile sub care se poate intenta o asemenea acțiune, jurisprudența — această a doua călăuză a dreptului — și doctrina (D. Alexandresco T. III p. I p. 789) a stabilit că e nevoie ca proprietarul locului să fi exercitat trecerea timp de cel puțin un an în condițiunile art. 1846, 1847 c. c. și pentruca posesiunea proprietarului infundat să fie considerată ca fiind continuă, e suficient ca faptul trecerii să corespundă cu necesitățile fondului, însă să fi fost exercitată în mod pacinic, public și cu titlu de proprietar (D. Alexandresco, T. III p. I, p. 989).

Având în vedere, apoi că, ori de câte ori cineva abuzând de dreptul său, aduce o pagubă unui vecin, jicnind în același timp și dreptul acelui vecin, de atâtea ori el va fi dator să repare acea pagubă (Laurent T. II 1236 și urm.);

Având în vedere că, judecata poate ordona distrugerea sau desființarea lucrărilor care au produs dauna vremelnică, sau permanentă (Demolombe XXXI, 690; Fusier Herman III, 1382, No. 1071);

Că, astfel fiind și cum în specie, etc., etc...

Pentru aceste motive, admite, etc.

Judecător C. S. Ballan

NOTĂ. — Modul cum este redactată cartea de judecată de mai sus, nu lasă nimic de dorit, nici ca formă, nici ca fond.

De altfel autorul acestei cărți de judecată, d-l judecător Ballan, a devenit destul de cunoscut și apreciat prin hotărârile ce i s'au publicat în *Curierul Judiciar* și în alte reviste, așa că nu mai e nevoie să insistăm. Ceeace am dori, însă, ar fi să-l vedem cât mai curând trecut în Tribunal, căci merită și și-a făcut în destul stagiul la țară.

(N. R.)

REZUMATELE JURISPRUDENȚEI

— CURȚILOR DE APEL ȘI ÎN ALTEI CURȚI DE CASAȚIE —

CURTEA DE APEL BUCUREȘTI

SECȚIA I

Oponent, Ion și Smaranda Grigorescu, născută Hagiescu.

Intimat, Alfred Braum.

Adăugire de nume la cel patronimic. — Atingerea reputațiunii familiei al căreia nume a fost adăugat. — Chestiune de apreciere. — (Art. 8 din legea asupra numelui dela 18 Martie 1895).

Conform art. 8 din legea asupra numelui din 18 Martie 1895, orice persoană poate, pentru o cauză bine-

cuvântată, să-și schimbe numele său patronimic sau să-și adauge un altul, îndeplinind anume condițiuni.

Motivul intimatului de a-și adaoga la numele de Braum pe acela de Hagiescu fiind justificat pe temeiul de a perpetua memoria aceluia care i-a dat un sprijin moral și îngrijirile necesare pentru a-și desăvârși educațiunea și instrucțiunea; Curtea apreciază că, prin adoptarea acestui nume, nu se compromite și nici se periclitează în ceva buna reputație și prestigiul atașat acestui nume, întrucât el este un nume generic și nu aparține familiilor cunoscute din istoria noastră; deci opoziția făcută contra adăugirii acestui nume este ne-

fondată. (Curtea de apel Buc. secția I, Decizia civilă No. 134 din 20 Oct. 1919, prin care s'a respins opoziția făcută contra Deciziunii Ministerului de justiție).

SECȚIA II

Apelantă, Teodosia Grozianu.

Intimat, Andrei Tunesu.

Contract de locațiune (închiriere).—Forța majoră.—Mobilizarea locatarului.—Neasimilarea cu cazul de forță majoră.—Rechiziționarea totală a imobilului închiriat.—Culpa locatarului.—Nedesființarea contractului.—Art. 1423 și 1439 cod. civil.

a). In materie de locațiune, după art. 1423 c. c., dacă în timpul ocupațiunei imobilului închiriat sau arendat se strică în total prin caz fortuit, contractul este desființat de drept și locatarul descărcat de obligațiunea sa; dacă însă imobilul se distruge numai în parte, locatarul poate cere, după împrejurări, sau o scădere de preț sau rezilierea contractului.

După art. 1439 c. c. contractul de locațiune se desființează când lucrul închiriat a pierit în total s'au s'a făcut netrebnic spre obișnuita întrebuințare.

Aceste texte de lege reglementează, prin urmare, riscurile ce decurg pentru părți, când executarea contractului de locațiune a devenit imposibilă prin evenimente fortuite sau de forță majoră—care au distrus materialitatea lucrului închiriat.

Faptul mobilizării, fiind un fapt personal al locatarului, adică subiectiv, nu obiectiv, el nu întrunește caracterele de mai sus, căci imobilul a rămas în ființă și e susceptibil de a fi întrebuințat pentru scopul pentru care a fost destinat.

b) Rechiziționarea totală a imobilului închiriat de către trupele dușmane de ocupațiune constituie o tulburare de folosință, care poate fi asimilată cu cazul fortuit sau cu forța majoră, de care se ocupă articolele 1423 și 1439 c. c.

Când însă rechiziționarea s'a făcut din culpa chiriașului, care a închis casa, a luat cheile cu dânsul și n'a lăsat nici o persoană a sa de încredere în imobilul închiriat, ei s'a refugiat cu toată familia în Moldova, el nu mai poate invoca nici cazul fortuit, nici forța majoră. (Curtea de apel Buc. secția II, decizia civilă No. 129 bis, din 18 Septembrie 1919, prin care s'a respins apelul contra sentinței trib. Ilfov, secția II No. 359/919).

Notă. — A se vedea în acelaș sens, decizia Curții de apel București s. I 67/918, publicată în *Curierul Judiciar* No. 20—21/919, cu o foarte documentată notă a distinsului nostru colaborator D. avocat I. Gr. Periețeanu. Vezi și Curtea de apel Constanța în *Curierul Judiciar* No. 12 din 1919, p. 118.

N. R.

SECȚIA III

Apelantă, Maria Bădulescu.

Intimat, Costache Bărbulescu și alții.

Filiațiune. — Copil natural. — Dovadă. — Act de naștere. — Nevalabilitatea lui. — Recunoaștere prin actul de căsătorie al copilului natural. — Dreptul acestuia la succesiunea mamei sale. — Art. 292—303, 308, 677.

După sistemul codului civil mijlocul de dovadă normal al filiațiunii naturale este recunoașterea voluntară ema-

nată dela mamă; nici un text n'a dispus că pentru copii naturali filiațiunea lor se face prin act de naștere. Actul de naștere al unui copil, fie natural, fie legitim, nu dovedește decât nașterea și data ei.

Actul de naștere nu poate servi ca un titlu copilului natural pentru a-și dovedi filiațiunea și de aceea recunoașterea mamei este necesară.

Prin urmare, recunoașterea prin actul de căsătorie a copilului natural, emanată dela mamă, este suficientă pentru dovedea calității de copil natural, și deci el poate să vie prin reprezentare la succesiunea mamei sale în calitate de copil al acesteia. (Curtea de Apel București, secția III, Decizia civilă No. 143 din 15 Oct. 1919, prin care s'a admis apelul contra sentinței trib. Ilfov secția III No. 96/919).

SECȚIA IV

Apelant C. V. Contescu.

Intimat M. de Finanțe, prin d. avocat Stoicescu.

Pensiune. — Cerere de regulare la pensiune. Cumul. — Funcționar în activitate de serviciu. Apel. — Respingerea lui. — Art. 46 și 23 din legea pensiunilor și art. 99 din regulamentul legii.

Potrivit art. 46 al. I din legea generală de pensii, nici o înscriere la pensiune nu se poate face, decât după ce funcționarul va dovedi că a fost pus în retragere sau că a demisionat din toate funcțiunile ce ocupa la data cererei.

Prin art. 23 din lege se prevede că se poate cumula pensiunea cu o nouă retribuție sau diurnă la Stat, județ sau comună, în condițiune ca ambele întrunite să nu treacă de 300 lei; această dispozițiune însă este numai o favoare pentru funcționarul care având o pensiune mică ar putea ocupa funcțiune la Stat, comună și județ primind leafă sau diurnă care întrunită la pensiune să nu treacă de 300 lei lunar, iar nu pentru un funcționar în activitate de serviciu.

Ceeace legiuitorul cere este ca funcționarul, care urmează a fi trecut la pensie, să nu mai fie în funcțiune la data cererii sale de regulare la pensie, și odată ce i s'a recunoscut acest drept i se dă posibilitatea de a ocupa și o funcțiune, cu condiția ca retribuția sau diurna sa, întrunite cu pensia, să nu treacă peste 300 lei.

Prin urmare, un funcționar în activitate de serviciu, conform art. 46 din lege și art. 99 din regulamentul legii pensiunilor, nu poate cere regularea la pensie. (Curtea de apel București, secția IV, Decizia civilă No. 142 din 21 Oct. 1919, prin care s'a respins apelul contra deciziunii No. 745 din 1916 a comisiunii pentru constatarea și regularea drepturilor la pensiune).

CURTEA DE CĂSĂTORIE

SECȚIUNI-UNITE

Recurenți Ana și B. Segal prin d-l avocat T. Stelian;
Intimat B. Grigorescu „ „ „ Duculescu

Apel. — Competință. — Dacă Trib. este bine constituit dintr'un judecător și supleant când judecă apelurile contra cărților de judecată? Soluție afirmativă — Art. 108 l. j. o.; art. 14 și 20 din l. org. jud. din 1913.

De și este adevărat că art. 108 din legea jud. ocoale din 1907 prevede că Trib. chemat să judece apelul contra unei cărți de judecată se va compune din pre-

ședințe și un judecător, având gradul erarhic de judecător de ședință, sau din doi judecători cu același grad, totuși posterior, prin legea de organizare judecătorească din 1913, reînființându-se la Trib. funcțiunea de supleant, s'a dispus prin art. 14 și 20 din această lege ca supleanții să îndeplinească toate atribuțiunile date prin legea judecătorilor ori de câteori va fi nevoie.

Deci, prin această dispoziție, supleantul fiind reînființat cu toate atribuțiile lui din trecut, nu se poate admite că dispoziția din art. 108 din legea jud. ocoale a rămas în vigoare, mai ales când în dispozițiile finale și transitorii ale legii din 1913, în art. 218 al. II, acolo unde se ocupă de l. j. o. din 1907, se arată categoric că „orice dispozițiune contrară din această lege se abrogă”.

Dacă în al. V de sub art. 20 din l. org. jud. se prevede că „în cazurile specificate prin legi speciale, se va urma conform acestor dispozițiuni”, acest aliniat nu poate fi înțeles decât pentru acele legi speciale pe cari legea din 1913 nu le-a modificat; el nu se poate aplica și legii speciale a judecătorilor de ocoale, de care legea din 1913 anume s'a ocupat desființându-i toate dispozițiile contrarii, după cum mai sus s'a arătat (Cas. s. unite, decizia 20 din 26 Iunie 1919, prin care s'a respins, după divergență, motivul de casare contra sentinței Trib. Ilfov s. III 403/915, celelalte motive urmând a fi cercetate de s. D.).

SECȚIA I

Opon. Maria P. Giubega, prin d-l avocat Bărbătescu

Act de paupertate.—Anularea lui.—Elementele din cari instanțele de fond își pot forma convingerea contrară.—Sentință prezentată de adversar.—Acte invocate de partea fără mijloace.—Nesocotirea lor.—Violarea dreptului de apărare.—Casare.

Se violează dreptul de apărare și se pronunță o hotărâre casabilă de instanță de fond, când anulează un act de paupertate constatând că partea are avere și nu se poate servi de un asemenea act, ținând seamă numai de o sentință prezentată de partea adversă, fără însă să examineze și actele din dosar — deși arată că le-a avut în vedere — și cu care se dovedește că nu se deține nimic din pretinsa avere. (Casație I, decizia 109 din 6 Iunie 1919).

SECȚIA II

Recurent C. Triandafil prin d-l avocat N. Oprescu.

Infracțiuni comise la codul silvic.—Dreptul agenților silvici și avocaților Statului de a susține nu numai acțiunea de despăgubiri civile dar și pe cea publică.—Art. 85 c. silvic și art. 405 și urm. pr. penală.

Prin art. 85 c. silvic dându-se drept agenților silvici cum și avocaților ce reprezintă înaintea instanțelor judecătorești interesele Statului, de a susține nu numai acțiunea de despăgubiri civile, ci și acțiunea publică, precum și de a se face apel și eventual recurs în contra sentințelor pronunțate, de aci urmează că prin admiterea recursului făcut, în asemenea materie, de avocatul Statului, Curtea de Casație statuiază nu numai asupra despăgubirilor civile, ci și asupra acțiunii publice, astfel că instanța de trimetere este investită și cu judecarea faptului imputat delicventului și-l poate condamna, dacă prima instanță de fond, a cărei sentință a fost casată, îl absolvise (Cas. II decizia penală 951 din 30 Mai

1919, prin care s'a respins recursul contra sentinței Trib. Dolj s. II, 676/918).

Opon. C., I. și D. Giurcă.

Casație.—Opoziție în materie penală făcută de inculpat.—Inadmisibilitate.—Art. 428, 429 424 pr. penală.

Din combinarea art. 428 și 429 pr. penală, rezultă că, odată ce recursurile în materie penală se judecă în fond, fără citarea părților, cei judecați în lipsă nu mai au dreptul de opoziție (Cas. II, decizia penală 1013 din 10 Iunie 1919, prin care s'a respins opoziția contra deciziei 552/919).

SECȚIA III

Recurentul M. Bachman prin d. avocat P. Poni.

Intimați Frați Georgescu-Fuerea prin d-nii avocați Em. Antonescu și Costin Dumitrescu.

Legea Burselor.—Camera arbitrală.—Pronunțarea hotărârei în termenul de 48 ore.—De când începe a curge.—Când se consideră debaterile închise.—Redactarea și semnarea hotărârei în termenul de 3 zile dela pronunțare.—Semnarea tardivă a unor judecători, în ce caz ar putea atrage nulitatea hotărârei.—Art. 53 legea burselor.

a) În calcularea termenului de 48 ore prevăzut de art. 53 din legea burselor, peste care nu se poate amâna pronunțarea hotărârei arbitrilor, trebuie a se avea în vedere momentul când judecătorii, considerând debaterile închise, au putința d'a începe deliberarea și studierea actelor și memoriilor prezentate de părți.

Deci, când instanța de fond fixează o zi pentru pronunțarea hotărârei obligând pe părți a depune memorii scrise, debaterile nu se consideră terminate decât în momentul depunerii memoriilor, căci din acest moment judecătorii au putința de-a delibera și studia tot ce se referă la pricină, astfel că dacă hotărârea s'a pronunțat înăuntrul celor 48 ore dela depunerea memoriilor, ea se consideră a fi pronunțată în termenul legal.

b) Deciziunile camerei arbitrale, după art. 53 din legea burselor, trebuiesc redactate și motivate în termen de 3 zile dela pronunțare, sub pedeapsă de nulitate. Aceasta nu însemnează eă înăuntrul celor 3 zile acele hotărâri trebuiesc numai decât semnate de către toți judecătorii, ci e suficientă semnătura prezidentului, căci legea dacă cere un termen scurt pentru redactare, aceasta o face pentru a pune cât mai repede la dispoziția părților considerentele hotărârei, ca cei interesați să poată uza de dreptul de recurs. Neapărat că, dacă considerentele, redactate în cele 3 zile, s'ar schimba ulterior cu ocazia semnării judecătorilor retardatari, partea poate invoca, în acest caz, nulitatea hotărârei ca fiind redactată sau motivată peste termenul legal (Cas. III, decizia 170 din 27 Mai 1919, prin care s'a respins recursul făcut contra deciziei 69/916 a Camerei arbitrale a Bursei din București).

Domnii abonați sunt cu insistență rugați a grăbi achitarea abonamentelor prin mandate poștale, fără a mai aștepta alte înștiințări. D-l Dr. Octav Scalat, avocat din Cernăuți, este reprezentantul nostru pentru Bucovina și imputernicit a primi abonamente, publicațiuni și a face încasări. D-l D. Niculescu continuă a ne reprezenta și face încasări în provincie, iar d-l C. Petculescu, în Capitală, cărora rugăm a li se da tot concursul.

Societatea anonimă «Curierul Judiciar»